

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno in praznično. — Inerati do 80 petič vrst 4. Din 2. do 100 vrst 4. Din 2.50. od 100 do 300 vrst 4. Din 3. večji inerati petič vrst 4. Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Razgovori državnikov v Rimu:

Sestanek dveh imperijev

Takoj po prihodu Chamberlaina in Halifaxa v Rim so se pričeli razgovori z italijanskimi državniki V Rimu posebno naglašajo miroljubne težnje Italije - Razgovori se bodo nadaljevali še danes in jutri

Rim, 12. jan. r. Včeraj popoldne ob 16.15 sta prispela v Rim angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax. Na slavnostno okrašenem kolodvoru sta ju pozdravila ministrski predsednik Mussolini in zunanji minister grof Ciano. Pred kolodvorom se je

zbrala tisočglava množica, ki je angleškim gostom prirejala navdušene ovacije. Med spalnjem vojaštva, za katerim je bila zbrana velika množica, so se nato gostje v avtomobilih odpeljali v vilo Madama, kjer bosta angleška gosta stanovala za časa svojega bivanja v Rimu.

Prvi sestanek državnikov

je trajal nad eno uro — Razgovori se bodo danes nadaljevali

Kmalu po prihodu sta angleška državnik odšla na dvor in se vpisala v črno knjigo. Z dvora sta se odpeljala v palačo Venezia, kjer ju je pričakoval Mussolini z grofom Ciano. Vsi štirje državniki so se takoj nato umaknili v posvetovalnico, kjer so imeli prvi sestanek. Ta sestanek je trajal dobro uro.

Razgovor Chamberlaina in Halifaxa z Mussolinijem je potekel, kakor poročajo, v najbolj prijateljskem tonu. Dognaj se niso prešli na posamezna vprašanja, toda v glavnih obrisih so se dotaknili vseh perečih problemov. Podrobno bodo začeli obravnavati posamezna vprašanja na današnjem sestanku, ki bo ob 17.30. Razgovori med Mussolinijem in Chamberlainom kakor tudi med obema zunanjima ministroma Halifaxom in Ciano, se vodijo brez tolmacha, ker Mussolini in Ciano čisto dobro obvladata angleški jezik. Razgovori med Ciano in Halifaxom so se nadalje-

vali danes ob 10., ko je lord Halifax obiskal italijanskega zunanjega ministra v palači Chigi. Oba zunanja ministra se bosta poldnevno udeležila razgovorov med Chamberlainom in Mussolinijem. Poročajo, da sta bila angleška državnika zaradi navdušenega sprejema, ki ga jima je priredil italijanski narod, kakor tudi zaradi odličnega nastopa Mussolinijeve garde o priitki sprejema v palači Venezia, ko je tvorila časten spalir, zelo navdušena.

Kakor zatrjujejo v poučenih rimskih krogih, bodo na današnjem sestanku razpravljali tudi o naslednjih problemih: Vprašanja ustavitve tekmovalstva v oboroževanju. 2. Položaj Anglije in Italije v Sredozemskem in Rdečem morju. 3. Izboljšanje angleško-italijanskih trgovinskih odnosov. 4. Možnost rešitve palestinskega vprašanja in 5. španskega problema.

Neville Chamberlain

stanek dveh imperijev, ki naj rodi preosnovno Evrope. Italija nima do Anglije nikakih zahtev in je vse njeno stremenje usmerjeno na to, da se nadaljuje politika Monakova.

V Londonu iznenadeni

London, 12. januarja. AA. Angleški tisk je v največji meri zadovoljen s sijajnim sprejemom Chamberlaina v Rimu. Vsi an-

gleški listi obirno pišejo o vseh poednostih sprejema. Rimski dopisnik »Timesa« naglašja v svojem poročilu, da so angleško-italijanski razgovori prinesli gotovo iznenadenje. Angleški državniki so smatrali, da bo prvi obisk pri Mussoliniju samo formalnega značaja, toda Mussolini je že pri prvem razgovoru načel veliko število važnih vprašanj, ki obstojajo med Anglijo in Italijo. Obe stranki sta iznesli odkrito svoja mnenja glede vseh aktualnih vprašanj v zvezi z ohranitvijo miru. Mussolini je večkrat dejal, da želi mir in da zato govori vsi razlogi. Vložil bo vso svojo avtoriteto v to, da se ohrani mir. Tudi ostali londonski listi poročajo, da je Mussolini zelo odločno naglasil svoje želje, da se ohrani mir. Listi trdijo, da špansko vprašanje, o katerem se na prvem sestanku še ni razpravljalo, ne bo povzročilo nobenih večjih težav.

V Parizu podčrtavajo solidarnost Anglije s Francijo

Pariz, 12. januarja. AA. Havas. V zvezi s sestankom Chamberlaina, Halifaxa, Daladiera in Bonnetta na Quai d'Orsay piše »Temps« v svojem uvodniku med drugim: Se samo s tem, da je prišlo do teh razgovorov, odpade vsako dvomje, ki ga je hotel ustvariti tuji tisk glede morebitnega stališča angleške vlade do tega, kar imenujejo francosko-italijansko vprašanje. Ni šlo za ničesar drugega — nadaljuje list — kakor za potrditev najtesnejše solidarnosti Francije in Anglije ob vsaki priliki. To je izhodna točka vsake diplomatske delavnosti obeh držav na evropskem terenu. To jasno definiranje stvari gotovo ni bilo brez koristi. S tem so tudi onemogočili vsi poskusi, da bi se stvari drugače prikazovale, kakor so.

Francosko-italijanski spor:

Kaj zahteva Italija

Pariz, 12. januarja. e. Znani francoski novinar Jules Sauerwein poroča iz Rima »Paris Soir«, da se italijanske zahteve takole predstavljajo: 1. Džibuti: minimum svobodno pristanišče, maksimum internacionalizacija pristanišča. 2. Železnica Džibuti — Adis Abeba: minimum odstop novih delnic Italiji, maksimum popoln odstop te železnice. 3. Suez: minimum, da se Italiji neko število mest članov upravnega odbora Sueškega prekopa, maksimum

popolna sprememba statuta in otvoritev vrat za široko sodelovanje ne samo Italije, temveč tudi Nemčije. 4. Položaj Italijanov v francoskih kolonijah in protektoratih: minimum ohranitev statuta iz leta 1935, maksimum splošne olajšave za priseljevanje Italijanov v francoskih kolonijah in to s posebnimi privilegiji. Teritorialnih zahtev Italija najbrž ne bo stavila.

Kaj ponuja Francija

Pariz, 12. jan. g. Pariški tisk zelo pozorno zasleduje sestanek v Rimu in poroča o vseh podrobnostih. Naglašajoč na eni strani solidarnost Anglije in Francije glede italijanskih zahtev, pišejo listi na drugi strani o dobri volji Francije, da pride do prijateljskega sporazuma med Parizom in Rimom. V tej zvezi naglašajo, da sta se francoska in angleška vlada v zadnjih dneh podrobno sporazumeli glede koncesij, na

kateri bi mogla Francija pristati glede na italijanske zahteve. V tem pogledu je bil Chamberlain pobojačen, da oficiojno ponudi Italiji naslednje koncesije: 1. Pritegovanje Italije v upravo Sueškega prekopa. 2. V smislu Laval-Mussolinijevega sporazuma bi Francija priznala Italijanom v Tunisu gotove pravice. 3. Pod gotovimi pogoji bi Francija prepustila Italiji železnico Džibuti—Adis Abeba.

Madžarska dobi fašističen režim?

Senzacionalna napoved »Giornala d'Italia« — Februarja razpust parlamenta, aprila nove volitve

Budimpešta, 12. jan. g. Danes popoldne se prvič po božičnih počitnicah zopet sestane poslanska zbornica. V političnih krogih se vedno bolj zgoščujejo vesti, da namerava vlada takoj po sprejetju zakona o državni obrambi, židovskega zakona in zakona o agrarni reformi konec februarja razpustiti parlament in razpisati za začetek aprila nove volitve. Zaradi tega so opozicijske stranke že začele s pripravi za skupen nastop proti Imredyjevi vladi ter so osnovali opozicijski blok, ki napoveduje najostrejšo borbo v parlamentu proti notranji politiki vlade. »Giornale d'Italia«, ki je običajno zelo dobro informiran o namerah madžarske vlade, je te dni objavil članek, ki je zbudil v madžarskih političnih krogih ogromno pozornost. Napoveduje namreč postopni prehod Madžarske k fašističnemu režimu. Desničarska opozicija je imela snoči posvetovanje, na katerem je sklenila vložiti v parlamentu interpelacijo in zahtevati od vlade pojasnila, kaj je na tem resnice. Grof Bethlen, ki je postal vodja opozicije, je v svojem govoru naglasil, da zahteva po uvedbi fašističnega režima gotovo ne prihaja od

litiki vlade. »Giornale d'Italia«, ki je običajno zelo dobro informiran o namerah madžarske vlade, je te dni objavil članek, ki je zbudil v madžarskih političnih krogih ogromno pozornost. Napoveduje namreč postopni prehod Madžarske k fašističnemu režimu. Desničarska opozicija je imela snoči posvetovanje, na katerem je sklenila vložiti v parlamentu interpelacijo in zahtevati od vlade pojasnila, kaj je na tem resnice. Grof Bethlen, ki je postal vodja opozicije, je v svojem govoru naglasil, da zahteva po uvedbi fašističnega režima gotovo ne prihaja od

Nova revizija češkoslovaških meja?

Madžarski list napoveduje novo konferenco zunanjih ministrov v Varšavi

Budimpešta, 12. jan. g. »Pester Ujszag« poroča v zvezi s incidenti na meji, da bo v kratkem prišlo do sestanka nemškega, italijanskega in poljskega zunanjega ministra v Varšavi. Pri tej priliki bodo pomembno razpravljali o ukrajinskem vprašanju v zvezi z zahtevami po skupni meji Poljske in Madžarske. List v zvezi s tem poroča, da je zastopnik zunanjega ministra sporočil češkoslovaškemu poslaniku, da Madžarska ne bo več mirno trpela napa-

dov na svoje ozemlje ter da bo v ponovnem primeru nastopila s svojo oboroženo silo, da zagotovi red in mir na svojih mejah. List opozarja tudi na koncentracijo poljskih čet v tješinskem okrožju in namiguje, da utegne priti do skupne vojaške akcije Madžarske in Poljske. Sestanek v Varšavi mora po sodbi madžarskih krogov vsekakor ustvariti jasen položaj glede Podkarpatske Ukrajine.

Aretacije v Zagrebu

Zagreb, 12. januarja. e. Banska uprava objavlja: Organi uprave policije so odkrili ilegalno organizacijo, ki je delovala pod imenom »Hrvatska građanska zaštita«. Ob tej priliki je bilo aretiranih 8 oseb in sicer Zvonimir Kovačič, upokojeni policijski uradnik, Franc Vuković, zasebni uradnik, Franc Celik, zasebni namestnik, Josip Podprečan, delavec, Ignac Firn, plašni natak, Ilija Resković, mestni uradnik, Andrej Zmajnić, obrtnik in Stefan Poncij, mestni uradnik, vsi v Zagrebu. V tej zadevi vodi policija intenzivno preiskavo, po končani preiskavi pa se bo z aretiranci postopalo po zakonu.

Poročila iz Španije

Saint Jean de Luz, 12. jan. AA. DNB. Republikansko poročilo z bojišča pravi, da so republikanske čete navzlic slabemu vremenu na cordobskem bojišču nadaljevale prodiranje ter zasedle strategične položaje na gori Santa Ines in prebodu Castuera. Barcelona, 11. jan. AA. Reuter. Poročajo, da so republikanske čete na ekstremadurskem bojišču dosegle precej uspeha pri obkoljevanju nacionalističnih oddelkov, ki so se zbrali v velikem številu med Monte Rubijem in Castuero.

Gibraltar, 12. jan. AA. Reuter. Snoči je prispelo iz Ceute 84 članov posadk grških in litvanskih ladij, ki so jih pred več tedni zaplenili nacionalisti. Omenjeni člani posadk so prispeli v Gibraltar na grški ladiji Iliozos, medtem ko so ostale ladje še dalje zaplenjene. Grški in litvanski mornarji pripovedujejo, da so z njimi zelo slabo postopali ter so jim dajali v Ceuti zelo slabo hrano.

Burgos, 12. jan. AA. Havas. Nacionalistične čete so dosegle vasi La Nueva in Solila Mora v bližini Mont Blanc. Vsi strateški položaji na tem sektorju so padli v roke nacionalistov ter se njihove čete nahajajo zdaj 70 km oddaljene od Barcelone in 24 km od Taragone. V toku zadnje ofenzive so nacionalisti zavzeli 3000 kv. km ozemlja s 1256 naselbinami, ujeli 30.000 republikance.

Afera konzula Goldinga

London, 11. jan. w. Francova vlada je naposled dovolila angleškemu diplomatskemu agentu v Burgozu Jerramu dostop k aretiranemu angleškemu podkonzulu Goldingu. Zahtevi angleške vlade, naj bi Goldinga izpustila, Francova vlada ni ugodila in tudi še ni sporočila, zakaj je bil Golding prav za prav aretiran.

Aretacije duhovnikov v Avstriji

Dunaj, 12. jan. e. (DNB). Londonske »Times« so objavile vest, da je bilo v Linzu aretiranih 24 duhovnikov, ki so sedaj v zaporih, deloma pa v koncentracijskih taboriščih. Z dobro poučene strani doznajajo, da je bilo v zadnjem času aretiranih 10 duhovnikov, a to izključno zaradi deliktov proti javni morali. Iz političnih razlogov ni bil nič aretiran. Trditve angleškega lista, da je bil aretiran vodja katoliške akcije, ne odgovarja resnici.

Obisk Csakyja v Berlinu

Berlin, 12. jan. AA. DNB. Uradno javljajo, da bo madžarski minister zunanjih zadev grof Csaky dopotoval v Berlin 16. januarja t. l. Njegov obisk bo trajal dva dni.

Italije, marveč da je to Imredyjevo maslo, ki se skuša na ta način obdržati na krmlju. Zunanje politično Madžarska s tem ne bo nič pridobila, notranje politično pa narod tak režim odklanja. Opozicija se bo proti temu s vso odločnostjo borila.

Novi incidenti na čsl.-madžarski meji

Budimpešta, 12. jan. g. Uradno poročajo, da je bil v noči od 10. do 11. januarja izvršen nov napad čeških teroristov na madžarsko ozemlje. Tokrat so vdrl preko meje pri občini Szernye in streljali na madžarsko območje. Južno od Užhoroda pa je večji oddelek ukrajinskih teroristov vdrl osem km daleč na madžarsko ozemlje in napadel vas Daroc. Madžarske čete so napad odbile. V občini Barkacz pa so regularne češkoslovaške čete prekrutile mejo in streljale na madžarske postojanke. Dalje poročajo, da je v bližini Užhoroda posebno taborišče ukrajinskih teroristov, kamor so večeraj na 30 tovornih avtomobilih pripeljali še nove skupine oboroženih civilistov.

Bratislava, 12. jan. AA. DNB. Minister za gospodarstvo Teplanski je izjavil, da se vedno prihajajo novi begunci iz Zgornje Madžarske. Dozdej je prišlo iz Madžarske na Slovaško 11.000 Slovakov, ki so pobegnili iz Zgornje Madžarske.

Čust, 12. jan. AA. ČTK. Včeraj se je vršil v Cinadovu pogreb starih članov državne obrambe, žrtve incidenta pri Mukachevu. Pogrebu so prisostvovali predstavniki vlade Podkarpatske Rusije, predstavniki ostalih oblasti in društev ter velika množica ljudstva.

Zdravice na banketu

Po končanem prvem sestanku sta se Chamberlain in lord Halifax vrnila v vilo Madama, od tam pa sta se podala ob 21. na slavnostni banket, ki ga je njima na čast priredil ministrski predsednik Musso-

lini. Na banket je bilo povabljenih okrog 500 najvišjih odličnikov. Med banketom sta Mussolini in Chamberlain izmenjala zdravice.

Mussolini: Hočemo mir Evrope v novi stvarnosti monakovskega duha

Benito Mussolini

Italijanski ministrski predsednik Mussolini je v svoji zdravici med drugim dejal:

Chamberlain: Nadaljevati hočemo politiko prijateljstva z vsemi

V odgovoru na zdravico, ki jo je izrekel Mussolini je Chamberlain dejal, da je globoko ginen zaradi pristranskih čustev, s katerimi je Mussolini nazdravil njemu in Veliki Britaniji. Pristrani sprejem je lorda Halifaxa in njega globoko ganil. Rekel je, da dolguje Mussoliniju mnogo za njegovo podporo o priliki monakovske konference. Kot predstavnik velikega naroda, čigar želja je ostati v pristranskih in intimnih zvezah z drugim velikim narodom, je prišel v Rim, nadaljevati politiko, ki je politika prijateljstva z vsakomur, ki vodi pravično in miroljubno politiko pri reševanju vseh mednarodnih vprašanj potom pogajanj. Srečen je, ker lahko trdi, da sta italijanska in angleška vlada mogli dati konkretne dokaze take politike, ker je v tem duhu bil lani sprejet angleško-italijanski sporazum, ki je pred kratkim stopil v veljavo. Omenja, da je prvi plod tega sporazuma bila včerajšnja izmenjava vojaških informacij med Italijo in Anglijo v Rimu in Londonu. Izraža prepričanje, da so interesi Italije in Anglije v Sredozemskem morju za obe državi skupne živ-

Gospod predsednik! Nenavadno sem srečen, da lahko vam in lordu Halifaxu izrečem pristransko dobrodoščilo tako v svojem, kakor v imenu fašistične vlade in Italije o priliki vašega prihoda v Rim, ki vas je sprejel kot prijateljske goste in kot predstavnike velikega prijateljskega naroda in ki vam istočasno želi dokazati simpatije, s katerimi italijanski narod spremlja vaše delo in delo vaše vlade. Vaš duh razumevanja in vaša odločnost, s katero ste osebno sodelovali za pravično rešitev problemov, ki so meseca septembra minulega leta tako težko ležali nad Evropo ter vaša nepopustljivost, s katero ste posredovali pri izvršitvi načrta pomirjevanja ter sploh vse vaše delo za mir, je istočasno delo za pravico, ki ostane in ki je bila cilj politike fašistične Italije, Angleško-italijanski sporazum, ki je pred kratkim stopil v veljavo, je postavil na trdno osnovo odnose med Veliko Britanijo in Italijo. Ta sporazum je stvoril ne samo načrt za sporazumevanje v novi stvarnosti sredozemskega bazena ter nove stvarnosti v Afriki, on je stvoril ne samo prijateljske odnose med našima obema državama, temveč je istočasno pokazal novo pot k sodelovanju, ki je nujen element za mir v Evropi, h kateremu težimo v želji, da bi bil ta mir trajen in plodonosen. V tej želji, h kateri se pridružujejo še moja lastna iskrena čustva prijateljstva za vašo osebnost, dvigam čašo v čast Nj. Vel. kralja Velike Britanije in Irske in britanskih dominionov in cesarja Indije, na vaše zdravje ter za veličino in napredek vsega vašega naroda.

ljenske važnosti ter ne smejo posegati v interese drugih držav. Chamberlain je izrazil upanje, da odpira angleško-italijanski sporazum novo poglavje prijateljstva in zaupanja, kar bo mnogo koristilo bodočnosti Evrope. Chamberlain je končal svoj govor z besedami: »Zagotavljam vašo ekscelenco, da visoko cenim vaše izraženo prijateljstva ter izražam željo, da bi naša dva naroda skupno sodelovala na ohranitvi miru v Evropi. V tej želji dvigam čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Italije in cesarja Abesinije ter za napredek naroda, nad katerim vlada.

Odmev v tisku

Rim, 12. jan. g. Italijanski listi objavljajo o sprejemu angleških državnikov celostanjsko poročila in podčrtavajo pristranost, s katero je italijanska prestolnica pozdravila angleške goste, želeč na ta način dati udarka prijateljstvu Italije do Anglije. O vsebini razgovorov listi ne poročajo nikakih podrobnosti, le naglašajo, da gre za se-

Tatvina v nenavadni stiski

Ukradla je denar, da je ne bi mož pretepali — Kako hranijo na Notranjskem tisočake

Ljubljana, 12. januarja. Bivša delavka Helena, ki se je morala včeraj zagovarjati pred sodniki malega senata, je zdaj žena delavca. Kot dekle ni imela nikoli opravka s sodnijo. Kot žena je pa zdržala na nevarno pot, po kateri se sčasoma pride lahko tudi v Begunje. Njen delikt je namreč v zvezi s tem, da ima moža. V spisih je bilo zapisano, da ji daje mož vso svojo skromno mesečno plačo, ki znaša okrog 600 din, toda tudi vse od je zahtevala. Helenin mož je na primer tudi zahteval, da mu žena kupi novo obleko. Menil je, da dobra gospodinja lahko prihrani s plačo 600 din tudi za obleko. Obenem je hotel imeti primerno dobro hranilo in primerno stanovanje. Kadar ni bilo denarja v hiši, je bila žena kriva. Mož ji je enostavno očital, da ne zna gospodariti. Tako neznošen je postal nazadnje, da je zahteval, da mora žena prineseti v hišo denar, pa naj se zgodi kakorkoli. Ko mu je žena dopovedala, da s mesečno plačo ne more delati čudežev, je mož ženo nagajal: Zasluži in prinesi denar v hišo! Ženi pa ni dišalo, da bi pustila dom in šla zopet v tovarno. Morda se je zaradi tega omožila, ker je bila dela v tovarni do grla sita. Skratka, v hiši so bili prepričani zaradi denarja čedalje bolj pogosti, mož jo je pretepali, priče so potrdile, da je bila vedno vsa črna od udarcev.

V kriminal je žena Helena padla, ko je mož hotel imeti za vsako ceno novo obleko. Splazila se je v sobo neke uradnice, ki je stanovala v isti hiši, in ukradla 400 din gotovine iz predala ter hranilno knjižico z vlogo 4000 din. Morda bi nikoli ne prišlo na dan, da je Helena tatvica, ako ne bi knjižice prodala in ako ne bi kupec knjižice v hranilnem zavodu vnovil.

Pred sodniki je tatvino priznala, zanimala je pa tatvino 50 din, katere je uradnica tudi pogrešala. Sodišče jo je obsodilo zaradi prestopka tatvine na 4 mesece strogega zapora in na izgubo častnih pravic za 2 leti. Poravnati mora škodo. Olajšilna okolnost pri odmeri kazni je bila stiska, v katero je zašla, ker jo je mož pretepaval in zahteval, da mora na vsak način prineseti denar v hišo, oziroma njemu kupiti novo obleko. Po dolgem obnavljanju in med jokom je Helena izjavila, da kazen sprejme.

10.000 DIN JE SKRILA V DRVARNICI

Tudi T. Marija je priznala, da je ukradla

moža svoje najboljši prijateljice. Tam na Notranjskem se dogajajo tatvine večjih vsot denarja vedno v nenavadnih okoliščinah. Posestniki in gostilničarji, ki so vsi zelo podjetni, imajo živahne trgovske posle z lesom in žagami, zato imajo doma vedno večje vsote denarja za izplačilo delavcem in voznikom. Malo jih je pa med njimi, ki vodijo natančno blagajniške knjige, večina teh poslovnih ljudi ima samo površno evidenco o stanju svoje blagajne, težke tisočake imajo pa spravljene kar v kovčegih in pod blazinami.

Marija je bila vsak dan gost v hiši nekega posestnika in gostilničarja v Nadlesku pri Starem trgu. Bila je prijateljica njegove žene. Mož je sicer svetoval ženi, naj bo oprezna, ker ljudje o Mariji niso vedeli povedati nič dobrega, toda žena je prijateljici popolnoma zaupala. Še potem, ko je bila Marija osumljena, da je posestnika ukradla, je žena izjavila, da si ne more misliti, da bi bila Marija kriva.

Nekega dne je posestnik odšel z doma, ženi pa je povedal, da je denarnico z denarjem spravil pod blazino v spalnici. Če bi potrebovala denar za tekoče izdatke, naj ga kar vzame. Drugi dan denarnice ni bilo več pod blazino. Marija je bila osumljena in po dolgem zasliševanju je orožnikom priznala, da je denarnico ukradla in jo skrila v drvarnici. Tam so denarnico res našli. V njej je bilo 10 jurjev. Tedaj se je pa posestnik spomnil, da mu je že prej nekoč izgnilo 2000 din. Marija je priznala, da je odnesla tudi ta denar. Vzela ga je iz odprtega kovčega, v katerem je bilo okrog 30.000 din, toda ni si upala vzeti več kot dva jurja. Ta denar je naložila v pošto hranilnico. Dvignila je pozneje 500 din in si kupila blago, za mater pa je kupila dva prašiča. To tatvino bi Marija lahko utajila, če bi orožniki ne našli pri njej vložno knjižico pošte hranilnice.

Oškodovani posestnik je trdil, da je imel v denarnici pod blazino okrog 12.500 din, Marija pa je trdila, da sploh ni pogledala, koliko denarja je v denarnici, temveč je stekla takoj po tatvini v drvarnico in tam denarnico skrila. Posestnik je tudi trdil, da je imel kovček vedno zaklenjen, Marija pa je trdila, da je bil kovček odprt. Ko je zagledala tisočake, jo je premetilo. Za kar je priznala, je bila obsojena na 5 mesecev strogega zapora.

žive. Težko prizadetim svojem izrekanu naše iskreno sožalje.

Popolne so izpred hiše žalosti »Pod akalo« štivilni prijatelji, znanici in ostalo občinstvo spremili Leopolda Hribarja do groba. Take udeležbe že dolgo nismo videli pri pogrebu. Kdor je mogel, je prišel, da se oddolži spominu nesrečne žrtve. Med žalobnimi zvoki rudarske godbe se je pomikal dolg sprevod najprej v cerkev, kjer so bile žalne molitve, nato pa na božjo njivo, kjer se je poslovil od njega g. Leopold Kovač v globoko občutenih besedah, ob katerih ni ostalo nobeno oko suho. Naglile so se zastave, godba je zaigrala v zadnje slovo in že so zgrmele grude v sveži grob. Bodi pokojniku lahka zemlja.

Davica mori otroke

Škofja Loka, 11. januarja. Kako potrebno je bilo cepljenje naše dece proti davici, nam najbolj kaže dva pretresljiva primera, ki smo ju doživeli te dni. Z mrtvašnice staroškega pokopališča se je včeraj dopoldne žalni sprevod. Pot ni bila dolga, kajti v Stari Loki je pokopališče okrog cerkve. Pokopali so dveletno Anico Kalapovo, hčerko posestnika Kalana s Krizne gore. Revica je pred dnevi obolela bolezen se je stopnjevala, otroka je dušilo v grlu in ko je prišel zdravnik, mali Aniki ni bilo več pomoči. Izdihnila je svojo mlado dušo. Anica je obiskovala šolo v Škofji Loki tretje leto. Bila je ljubezniva, pridna, v vsej razredni ge. Lendovski, kakor tudi staršem, ki v veliki žalosti objokujejo smrt dragega otroka. Ker je umrla Anica po nalezljivi bolezni, so jo takoj po smrti prepeljali v mrtvašnico in tudi krogeljenje je bilo zabranjeno. Nesreča pa nikoli ne pride sama. Zla usoda je menda hotela, da ta primer davice ne ostane osamljen. V družini Janeza Kalana imajo bolno še eno hčerko Marico, ki je stara 13 let. Tudi njo je napadla davica in zdravnik ji skuša rešiti življenje, ki visi na nitki.

Za praznike pa je kosila smrt kar neposredno pri Škofji Loki. Delavcu Francetu Arharju je ugrabila hčerko Marico, ki je posejala drugi razred ljudske šole. Dekletce je zbolelo sprva na otipah, potem pa se je priključila vrtavnica. Tudi Marice niso položili doma na mrtvaški omar, marveč so prenesli trupelce v mrtvašnico, odkoder je bil pogreb. Arharjevo so pokopali na škofjeloškem pokopališču.

Zaradi smrtnih primerov so starši očitno prestrašeni. S Krizne gore že drugi dan ni nobenega otroka v dolino. Najverjetneje je, da se starši boje, da bi se otroci prehladili in jih zato ne pustje v šolo. Ni pa tudi izključeno, da se je pojavil še kak primer obolenja.

70 letnega starca pogrešajo

Brežice, 11. januarja. Ze skoro mesec dni je minilo odkar je odšel od doma v Bukovsko pri Brežicah 70letni posestnik Molan Martin st. Kljub poizvedovanju domačih in tuk. orožnikov, se pa do danes ni našla nobena sled za pogrešanec in se nikakor ne more ugotoviti, ti, kje je, ali živi, ali leži kje umorjen, ali pa si je sam končal življenje, bodisi v va. lovih derocah Save ali kje drugje. Lani 14. decembra je pogrešan Molan Martin ba je napadel svojega nečaka Martina. Do njega in njegove družine je gojil silno mrznjo, ker je bil mnenja, da je nečak kriv, da ga noče poročiti neka vdova iz vasi. Okoli 19. ure tistega dne je šel nam, reč nečak Martin v senik po seno. Ko se je vračal s košem, polnim sena po lestvi, ga je pričakal na tleh pogrešan in ga hotel baje s cepinom udariti po glavi, pa je nečak še pravočasno prestopil udarec z roko. Nato je ves razjaren skočil k nečaku, rekoč: »Danes te pa moram ubiti!«, ga prijel z obema rokama za vrat in ga pričel daviti. Na vpitje nečaka Martina na pomoč je prišla iz hiše njegova žena, ko jo je pa napadalec zagledal, pa je pobegnil in od tedaj ni za njim nobenega sle, du več.

Napad je nečak še istega večera javil orožnikom, ki so takoj naslednjega dne uvedli preiskavo. Baje gre za umor ali pa nenavaden samomor. O dogodku, ki je obenem zelo tragičen in slika našega posestnika-kmeta in užitarja v dokaj ne, prijetni luči, bomo še poročali, čim bodo znani točni podatki.

Rudolf Pintarič oproščen

Ljutomer, 10. januarja. Našim čitateljem je gotovo še v spominu aretacija Rudolfa Pintariča, posestnika v Šafarskem pri Razkrižju, ki je bil osumljen požiga bratovega gospodarstva po ploja, tatvine pluga, zastrupljanja živine, nagovarjanja k umoru brata, krivega pričevanja in smrti pastirja, ki je zgorel na gospodarskem poslopiju. Oni dan je bila na okrognem sodišču v Murski Soti pred senatom petorice razprava proti njemu. Kot glavna priča proti Pintariču je nastopil neki Badjek, ki je bil s Pintaričem v čakovskih zaporih. Ta je namreč izjavil, da je Pintarič tiste noči, ko je zgorelo bratu Stefanu gospodarsko poslopije, splezal preko zida jetnišnice ter se s kolesom odpravil v Šafarsko, zagrel bratu poslopije in se zjutraj vrnil v zapore. Za strupljeni živini pa so našli strup v črevesju in to pri tistih posestnikih, s katerimi Pintarič ni bil dober. Priče, ki so pričale proti Pintariču, je ta označil kot nje. mar sovrane, ki pa takrat niso vedele ni, česar proti njemu, ko še ni bil zaprt. Poleg tega so se priče zapletale v protislovja s svojimi prejšnjimi izjavami, vendar pa so vse priče izjavile, da so se baje zadvo prijavili orožnikom, ker je baje Pm, tatič silno maščevalen.

Obtoženi je vse obtožbe zanimal, le tatvino pluga bratu je priznal. Po posvetoivanju je senat Pintariča obsodil radi tatvine pluga na 1 mesec zapora, glede ostalih zločinov pa je izrekel oprostilno sodbo, naka je bil Pintarič po sedemdesetnem preiskovalnem zaporu izpuščen. Senatu je predsedoval okrogni sodnik Komotar, prisodnik pa sta bila sodnika Prohinar in Moškon. Zaradi pomanjkanja sodnikov je bil pritegnjen iz Maribora dr. Cemer in predstojnik okrajnega sodišča v Murski Soboti dr. Šumenjak. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Juhart, obtožbenega pa je branil dr. Vadnal.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Razstava »Živalca« na Jesenicah

Jesenice, 8. januarja. Društvo za varstvo malih živali »Živalca« na Jesenicah je priredilo v telovadnici mestanske šole na Jesenicah razstavo malih živali pod pokroviteljstvom g. dr. inž. Hermana Klinarja, tehničnega ravnatelja KID. Slovenska otvoritev razstave je bila na praznik dne 6. t. m. ob osmih zjutraj. Namestu odsotnega pokrovitelja g. dr. inž. Klinarja je razstavo otvoril inž. Stane Turk. Ocenjevalna komisija, v kateri sta bila gg. Ferlež Jože in Pečovnik Miha, je priznala najboljšo oceno g. Mariji Markež z Jesenic za razstavljenega orjaškega petelina in dve kokoši štajerske pasme. Krasne peteline in kokoši so razstavili gg. Hudrič Jože, Klein Emil, Božič Jože in drugi. Izmed kunccev so dobili najboljšo oceno kuncu Matevžu Breganta, Ignacija Cerneta in Rozalije Visterjeve. Veliko pozornost zbujala snobobeli in dogodaki angorski zajec, last g. inž. Miljutina Fajdice. Mizarski mojster g. Franc Šlibar je razstavil več vrst živali, za razstavljenih 36 krasnih papig pa je prejel od ocenjevalcev pohvalno priznanje.

Razstava je lepo in pregledno urejena.

Takoj pri vzhodu na levo zbujajo splošno pozornost velike in zračne kokoške kletke, ki se sistematično same zapirajo in v k-

košji krmilnik, ki kokošim onemogoča, da bi si onesnažile hrano. Kletke in krmilnik je razstavil mizarski mojster g. Franc Šlibar. Prvi dan je razstavo posetilo nad 200 oseb. Razstava bo odprta do 10. t. m. Prirediteljem gre za lepo urejeno razstavo in za gojitev tako lepih živali vsa čast in priznanje.

France z dvema samokresoma

Brežice, 11. januarja. France si je za božič v malo preveliki količini privoščil dobrega cvetika in je prijetno okajen pohajkoval v mraku po vasi. Oborožen z dvema samokresoma na bo. benek in 10 naboji je kolovratil po ulici. Ko je srečal družbo fantov, jim je izzivalno posvetil z žepno baterijo v obraz. Eden od njih ga je vprašal, zakaj jih izziva, on pa jim je odvrnil s kopico pskov, da se danes vse vasi ne boji in naj se takoj odstrani. Med prepričam pa se je France umaknil za nekaj korakov nazaj in brez vsakega povoda začel streljati po fantih z enim samokresom. Zadel je Kukovičiča v desno stran rebra. Dva fanta sta planila na bojevitost in ga med krepkim pririvanjem in udarci po glavi razorožila.

Mislec, da bo sedaj konec napada, sta hotela pobrati ranjena in ga odnesti domov. France pa je bil dobro pripravljen na event. razorožitev, čim so mu izrgali prvi samokres je pograbil drugega in ves besen znova pričel streljati na oba fanta. Z bliskovito naglico sta skočila k njemu, mu izrgala še drugi samokres in ga po vrhu se premaknila. Pri drugem streljanju k sreči ni bil nihče ranjen. Močno poškodovala Kukovičiča so kmalu odpejali v bolnico v Krško. Obenem pa se je moral zateči v bolnico tudi napadalec, ker je dobil med ruvanjem občutne poškodbe po glavi.

3 filmskega platna

Kino Matica: Alibi. Eric von Stroheim, ki je ustvaril v filmu »Velika iluzija« nepoznan bil nemškega oficirja (sam je bil v resnici nemški oficir, preden je postal filmski igralec), igra v francoskem filmu »Alibi« telepatia, ki se je masčeval nad nekim Gordonom. Ustrelil je ga, ker mu je Gordon mnogo let prej zapeljal ženo. Priskrbel si je pa alibi. Lepi barski plesalki Heleni (Jany Holt) je izvalil obljubo, da bo izjavila, če bo potrebno, da je bil kritično noč pri njej, ne da bi ji povedal, da bo s tako izjavo krila zločinca. Policijski komisar (Louis Jouvet) razkrinka telepatia. Njegov detektiv pripravi Heleno do tega, da prizna svoje krivo pričevanje. Film je napet, toda brez groznih senzacij, kakršne vidimo v ameriških kriminalnih filmih. Tudi v detektivskih filmih se razodele francoska kultura. Poleg običajnih detektivskih in kriminalnih stori je v filmu namreč vse polno mojstrskega režiranja in igranih prizorov iz življenja in nočnih zabavišč, ki razkrivajo sijaj in mizerijo ljudi iz takega okolja po prav subtilnih človeških straneh.

Iz Celja

—c Nesreča ne počiva. V ponedeljek je padla osemletna posestnikova hčerka Rozalija Gajškova iz Bodreža pri št. Vidu pri Grobelnem doma s sklopi in si zlomila levo nogo v stopalu. Deklica se zdravi v celjski bolnici.

—c O pritožbah proti pridobitni za leto 1938 bo razpravljali davčni reklamacijski odbor, ki bo začel zasedati v torek 17. t. m. ob 9. dopoldne pri davčni upravi v Celju.

—c V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrl v torek 37letni mestni revež Tomaž Vizjak. V celjski bolnici je umrl v torek 53letni posestnik Franc Grabler iz Bodreža pri št. Vidu pri Grobelnem, v sredo pa je umrla 43letna služkinja Jožica Hribarjeva iz Braslova.

—c Zanimiva gledališka predstava. Ljubljanska drama vprizori v petek 13. t. m. ob 20. v celjskem gledališču učinkovito dramo slovenskega pisatelja Stanka Cajnkara »Potopljeni svet«. Predstava je za abnoma. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge.

—c Štiri strokovne tečaje bo priredil Urad za pospeševanje obrti v Celju. Od nedelje 15. t. m. dalje bo v Obrtnem domu vsako nedeljo od 8. do 12. tečaj za kovinarsko stroko. Vodil ga bo strokovni učitelj g. Franož Zohar. V torek 17. t. m. se bo pričel v mestni narodni šoli strokovni tečaj za šivilje in krojačice. Tečaj bo vsak dan, razen sobote, od 19. do 21. in ga bo vodil strokovni učitelj g. Anton Uršič. V torek 17. t. m. ob 19. se bo pričel tudi tečaj za mizarje. Predavali bodo gg. Golob st. o lesni tehnologiji, inž. arh. Brodnik o notranji opremlj. Vehovar o strokovnem risanju ter Golob ml. o obrtni kalkulaciji in izpeljavi stopnišč. V ponedeljek 23. t. m. ob 19. se bo pričel v Obrtnem domu upravni tečaj (obratna zakonodaja, socialna zakonodaja, administracija, itd.), ki ga bo vodil višji komisar g. Pogačnik. Podrobna pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti, poslovalnica v Celju, Obrtni dom.

—c Nesreča. V Kamenčah pri Braslovačah je padel 14letni posestnikov sin Fortunat Baš v nedeljo pri smučanju tako ne, srečno, da si je zlomil desno nogo v stegnu. Prepeljal so ga v celjsko bolnico.

Beleznica KOLEDAR

Danes: Četrtek, 12. januarja katoličani: Ernest

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Alibi
Kino Sloga: Demoni zraka, matineja
»Ljubavne laži« ob 14.30
Kino Union: Lunina sonata
Predavanje prof. Anice Cernetjeve o »položaju in vzgoji deklet« ob 20. na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta

DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste
— Zaloška cesta.

Iz Kranja

— Ga Marija Rebolj na zadnji poti. Po kratki, mučni bolezni je odšla od nas ga Reboljeva, znana po svojem tiem in mirnem življenju v krogu svoje družine. Naj v miru počiva. Žalujemo naše globoko sožalje!

— Lovsko društvo za Gorenjsko bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 14. t. m. ob pol 18. v hotelu »Stara postaja«.

— Velik lovski ples. Po treh letih bo po uspehih plesih drugod, zopet v Kranju. Vsem je še v spominu zadnji lovski ples, ki se je odloval ob zlati po svojevrstni dekoraciji in nepriljeni zabavi. Tudi letos bodo vse prostore hotela »Stare pošte« krasile lepe lovskie trofeje, smrečje in sve tlobni efekti pa bodo dali vsem prostorom še poseben sijaj. Plesalci bodo prišli na svoj račun, saj jim bodo nočice privzgojevale kar tri godbe, in sicer salonski orkester, voh. planinska godba in smamel iz Trzica. Oni, ki se radi smejejo, bodo dosegli ta večer rekord — kako in zakaj je tajnost. Lepotice, tudi za vas so lovej preskrbeli iznenadenje. Voljena bo namreč »Kraljica lovskih sres« in baje tudi »Kraljica cvetlice«. Jasnjo je, da bosta prelehi obe prav lepi darili. Vstopnina bo nizka, cene za prvostorno jedajo in pijačo tudi nizke. Prav za lovskie želodce bo pa kar razstava lovskih jedil. Pridite, zveze so ugodne, takšnji in avtobusi na razpolago. Ne imejte skrbi zaradi obleke, vseeno je, ali je lovski ala pa domača, samo da bo prijetno. Na svidenje!

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri

Četrtek, 12. januarja: Hollywood. Red. Četrtek.
Petek, 13. januarja: zaprto. (Gostovanje v Celju: Potopljeni svet)
Sobota, 14. januarja: Žene na Niskavurju. Izven. Znižane cene
Nedelja, 15. januarja: ob 15. uri: Pikaica in Tonček. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene ob 20. din navzdol. Ob 20. uri: Hollywood. Izven.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Četrtek, 12. januarja: ob 15. uri Trubadur. Dijaška predstava. Gostovanje ge. Ljubice Karene. Globoko znižane cene ob 16 din navzdol
Petek, 13. januarja: zaprto
Sobota, 14. januarja: Gleocinda. Red B. Gostovanje gdcne Vere Majdicve
Nedelja, 15. januarja: ob 15. uri: Don Kihot. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene

Obiskovalce nedeljskih popoldanskih predstav v operi opozarjamo, da bodo peli v nedeljo popoldne Masseneto v komič. opero »Don Kihot«. Delo je sijajno napisano. V glavnih vlogah bodo nastopili: Kogejeva, Primožič in ravnatelj Betetto. Dirigent: štrifot. Režiser: Primožič. Cene znižane.

Snežne razmere

Poročilo Tujkoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

z dne 11. I. 1939
Kranjska gora 810 m: 0, oblačno, 70 cm snega, južen, mirno.
Ratoče-Planica 870 m: 0, delno oblačno, 70 cm snega, južen, skakalnice uporabne.
Planica-Slatna 950 m: 0, delno oblačno, 70 cm snega, južen, drsališče uporabno.
Dovje-Mojstrana 650 m: +1, dež, 50 cm snega, južen.
Bled 501 m: +1, delno oblačno, 45 cm snega, južen, drsališče neuporabno.
Pokljica 1300 m: —4, snež, 120 cm snega, vetrovno.
Gorjuše 1000 m: +2, oblačno, 70 cm snega, južen.
Kofce 1500 m: —4, delno oblačno, 120 cm snega.
Koča na Zelenici 1534 m: —6, delno oblačno, 140 cm snega.
Velika planina 1558 m: —3, delno oblačno, 120 cm snega, osrenjen.
Polževo 620 m: +4, oblačno, 20 cm snega, južen.
Sodražica 590 m: +3, oblačno, 24 cm snega, južen.
Kurešček 833 m: +1, oblačno, 30 cm snega, južen.
Nova vas (Bloke): 0, oblačno, dež, 20 cm snega, južen.
Bohinj »Zlatorog« 530 m: +2, oblačno, 75 cm snega, južen, mirno.
Dom na Komni 1520 m: —3, oblačno, 230 cm snega, osrenjen.
Koča na Pesku 1382 m: —3, delno oblačno, 80 cm snega, osrenjen.
Rimski vrelci: —8, jasno, 45 cm snega, pršič.
Peca 1654 m: 0, jasno, 100 cm snega.

Borzna naročila.

Inozemske borze
Curih, 12. januarja. Beograd 10.—. Pariz 11.67, London 20.665, New York 442.50, Bruselj 74.7225, Milan 23.275, Amsterdam 240.62, Berlin 177.25, Praga 15.16, Varšava 83.60, Bukarešta 3.25.

SPORT

— »SK Polje«. Danes bo ob 19. sestanek v klubovnem lokalu. Važno za tekmovalce!

VLOMILEC IN ZAKONSKI MOŽ
Zakonski mož, ki se zelo boji svoje žene, zaloti ponoči v stanovanju vlomilca. — Nikar se bojte, nih hudega vam ne bom storil, toda samo pod pogojem, da mi poveste, kako ste prišli v moje stanovanje, ne da se zbudila moja žena.

Ustanavljanje veleblagovnic ni dovoljeno

Ljubljana, 12. januarja. Trgovske organizacije in zbornice si prizadevajo, da bi bila uzakonjena posebna uredba, ki bi onemogočila ustanavljanje veleblagovnic. Uredba o trgovinskih obratih velikega obsega, izdana l. 1937, je prepovedala ustanavljanje velikih trgovinskih obratov samo do konca lanskega leta. Zato so se trgovci bali, da bodo podjetni kapitalisti, zlasti tujci, po novem letu začeli ustanavljati veleblagovnice tudi pri nas. Uredba, ki so jo predlagale gospodarske zbornice, ni bila uzakonjena. Kljub temu je, vsaj začasno, prepovedano ustanavljanje veleblagovnic.

Banska uprava je nedavno poslala Zbornici za TOI razpis trgovinskega mini. strstva glede izdajanja dovolil za velike trgovske obrate. V tem razpisu ministrstvo utemeljuje, da zdaj gospodarske razmere še ne dovoljujejo ustanavljanja veleblagovnic v mestih, ki imajo nad 50.000 prebivalcev, kakor bi bile sicer dovoljene v smislu uredbe o trgovinskih obratih, iz dane oktobra 1937. Minister je zato odredil, da oblasti ne smejo izdajati začasno dovolil za veleblagovnice. Odloke o odklonitvi prošnje za ustanovitev veleblagovnic naj banka uprava utemeljuje v vsakem primeru z razlogi, ki jih navaja čl. 3, odstavek 2. uredbe o trgovinskih obratih. Odstavek 2. čl. 3 uredbe se glasi, da smejo oblasti izdajati dovolitve po svobodni presoji glede na splošne interese ter po dejanski potrebi kraja in pokrajine.

Trgovske organizacije pa kljub temu vztrajajo pri zahtevi, naj bi ministrstvo izdalo uredbu o trgovinskih obratih, kakršno so predlagale zbornice. Vprašanje ustanavljanja veleblagovnic je torej še vedno na dnevnem redu.

Dobrodelna prireditve ljublj. obrtnikov

Ljubljana, 12. januarja. Najmarljivejše stanovsko društvo v Ljubljani je vsekakor Obrtniško društvo. Pogosto opažamo, da prihajajo iz njegove srede izredna stremjenja, ki vodijo do izboljšanja gospodarskih prilik. Društvo ima vedno v mislih napore, ki jih zastavlja na humanitarnem in socialnem delovanju.

Onemogli, osiroteli obrtniki vedo ceniti podporo Obrtniškega društva, ker ono jim vsako leto na veliki obrtniški praznik sv. Jožefa naklanja podpore, ki so sicer malenkostne, a vsekakor so mnogim tem bolj dobrodošle.

V resnici je prijetno izžupanemu človeku, ko si na stara leta ne more koristiti s svojim prihranjenim premoženjem in ki je ostal sam, navezan samo na javno in privatno podporo, ko se ga spominjajo njegovi mlajši stanovski tovariši. Vsi oni, ki jim je usoda naklonila boljši položaj v obrtniških vrstah, sedaj ko so zdravi in mladi, te potrebe ne čutijo. Vendar tudi njim stanovska zavest in srčna dolžnost nalagata, da se v svojem blagostanju spominjajo onih bednih svojih tovarišev, ki jim je usoda naklonila velike težave in neprivilegije. In ravno Obrtniško društvo z vsem svojim članstvom čuti potrebo, da zastavi ves svoj vpliv, svojo moč in sredstva, da nekako lajša težave onemoglim in siromašnim svojim tovarišem-obrtnikom. Pri vsem tem delu pa društvo tudi ne pozablja na svoj obrtniški naraščaj, ko skrbi za njegovo pravilno vzgojo.

Da se vse te človekoljubne naloge izvedejo, so potrebne velike žrtve in sredstva. Da pridobimo potrebne sredstva, iščejo naši obrtniki izhodnih možnosti na vse strani. Tako v ta namen prirediti društvo vsako leto svojo prireditev, katere čisti dobiček se vloži v Josipa Turka sklad, iz katerega se potem razdeljuje podpore onemoglim obrtnikom, njihovim vdovam.

Letošnja prireditve obeta biti posebno

zanimiva. Vse priprave se bližajo h koncu, in informirani smo, da nas obrtniki hočejo presenetiti s svojo iznajdljivostjo saj je nekaj tajnih priprav znanih in lahko rečemo, da so prav originalne. Vsakdo bo vse lahko videl, kdorkoli bo prišel na to tradicionalno prireditev, obenem pa bo s svojo prisotnostjo podprl plemenitost in poštovanost delo naših obrtnikov. Vsakomur priporočamo, ki mu je do nepriljene zabave, da pride v soboto 14. t. m. v Kazino na XV. Obrtniški ples!

Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni društva, Sv. Petra c. 4, tel. 35—23 ter pri g. Alojziju Lombarju, Ljubljana, Celovška c. 43.

Nenavadna železniška nesreča

Ljubljana, 12. januarja.

V noči od torka na sredo se je pripetila na progi med Zidanim mostom in Laškim nenavadna železniška nesreča, ki je povzročila precej veliko škodo.

Brzi vlak št. 502 je odpeljal, kakor navadno, ob 1.15 z Zidanega mosta. Vlak je imel na koncu priključen ogrevalni vagon. Med vožnjo, ko je vlak vozil s hitrostjo do 70 km na uro proti Laškemu, je počila os ogrevalnega vagona, naka je odletelo kolo. Vagon je začelo silovito premetavati, zlasti se, ker je bil zadnji. Strojvodja seveda ni mogel opaziti, kaj se dogaja z ogrevalnim vozom, zato je vlak vozil z nezmanjšano hitrostjo, pokvarjeni voz je pa trgal progo. V zadnjem vagonu je bil samo kurjač ogrevalnega vagona, ki tudi ni vedel, kaj se dogaja. Silovito ga je premetavalo in preživel je mnogo strahu. Bil je pa tudi ves

DNEVNE VESTI

— Boj med invalidi za nova pravila. Ze oktobra, še preden je izšla nova invalidska uredba, je bilo sklenjeno na plenarni seji Udruženja vojnih invalidov, naj osrednji odbor v Beogradu takoj po izidu uredbe sestavi osnutek pravil združenja in ga pošlje vsem oblastnim odborom v presojo ter izpolnjenem. Izvoljena je bila tudi posebna komisija z nalogo, naj bi pripravila osnutek pravil. Po novi invalidski uredbi se je mesečnih po izidu uredbe. Komisija se je sestala 18. decembra pri osrednjem odboru, kjer se je seznanila z osnutkom pravil, ki ga je izdelal osrednji odbor, ne da bi ga dal v presojo oblastnim odborom. Ker je tudi komisija izdelala osnutek, sta bila na izbiri dva osnutka, ki se bistveno razlikujeta v določilih o ustroju, finanstranju, nadzorstvu, zastopstvu, pa tudi sestavi osrednjega odbora. Neš oblastni odbor invalidske organizacije, ki je izdelal osnutek pravil, je nedavno na svoji seji proučil osnutek osrednjega odbora ter ga odklonil. Ne more pristati na krivično zastopstvo na plenarnih sejah osrednjega odbora kakor tudi ne na redukcijo 25 zadržajočih krajevni odborov kot prvostopnih organov na področju ljubljanskega obalnega odbora. Novih pravil ne more odobriti, dokler ne bodo sprejeta na vseh obsežnih zborih ter forumih. Zahteva v novih pravilih določilo o finanstranju organov organizacije v naši banovini, tako da bi članarina vplačana pri finančni direkciji v Ljubljani po 10% odbitku za osrednji odbor služila za vzdrževanje invalidskih organizacij v dravski banovini.

— Promocija. V soboto 14. t. m. ob 12 ho promoviran na univerzi v Ljubljani za doktorja prava g. Jože Cencič. Čestitam!

— Soterski izpiti poklenih soferjev in samovozačev motornih vozil se bodo vršili za srez Kranj, Radovljica in Škofja Loka v četrtletje dne 26. januarja 1939 ob 8. uri pri sreskem načelnstvu v Kranju. Interesanti naj svoje pravilno opremljene pranje pravčasno vložijo pri sreskem načelnstvu v Kranju.

— Konkursi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za drugo polovico decembra letno statistiko (števila) v oklepaju se našaajo na drugo polovico decembra predlanskega leta: otvorjeni konkursi v dravski banovini 3, v savski (1), v vrbski (1), v dunavski 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo (2). Izvršene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski (1), v savski 1 (1), v dunavski 3 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1. Končana konkurzna postopanja v dravski banovini 4 (2), v savski 1, v primorski (1), v zetski (1), v dunavski 1 (4), v moravski 2 (1), v vardarski 1 (3), Beograd, Zemun, Pančevo 1. Potrjene prisilne poravnave v dravski banovini 1, v savski 2 (1), v dunavski 1, Beograd, Zemun, Pančevo (1).

— Carinski dohodki. Po podatkih centralnih carinskih blaginj so znašli carinski dohodki ob 20. do 31. decembra lanskega leta 27.645.318 din. Od 1. aprila do 31. decembra 1938. so znašli carinski dohodki 768.451.563 din. Po proračunu bi morali znašati 758.013.750 din, tako da znaša prebitok 10.437.813 din.

— Narodna banka ne reflektira več na izvozne devize. Da izenači cene naših proizvodov za tuje kupce, je narodna banka sporočila vsem pooblaščenim zavodom za trgovino z devizami in valutami, da od včeraj ne reflektira več na četrtino izvoznih deviz po tečaju 236 din za angleški funt. Odsled bodo izvozniki prodajali samo eno četrtino svojih deviz po tečaju 238 din uvoznikom sirovin, ostale tri četrtine pa po tečaju, ki se določa v svobodnem prometu po ponudbi in povpraševanju. Pričakuje se padec angleške funta v svobodnem prometu pod 282 din. Toda izvozniki bodo zopet dobivali za angleške funte isto količino dinarjev kakor doslej. Kar se tiče klirnske marke je Narodna banka včeraj obvestila nemško obračunsko blaginjo, da ne more vsak dan intervenirati na borzah v naši državi za ohranitev minimalnega tečaja 14.30 din za marko. Odsled bo imela klirnska marka tečaj, ki se bo določal na podlagi ponudbe in povpraševanja.

— Lastniki radijskih aparatov opozarjamo, da bodo z radijskim sprejemni zadovoljni šele tedaj, ko bodo iz dobrih evropskih sporedov izbrali in poslušali samo najboljše. Takšno izbiro vam omogoči skrbno urejevana tedenska revija za radio, gledališče in film »NAS VAL«, ki prinaša celotni spored ljubljanske radijske oddajne postaje, izvlečke sporedov vseh evropskih radijskih postaj in poseben izvleček najboljših evropskih oddaj v tednu. Najnovejša številka za prihodnji teden objavlja poleg tega tudi obširno poročilo o žalostni usodi radijske postaje na polotoku Musendamu v Perzijskem zalivu, ki so jo morali likvidirati, ker noben človek ni mogel prenašati tamošnjega peklenškega podnebja, več napovedovalcev pa je zaradi neznosnih življenjskih okoliščin izvršilo samomor ali pa so znoreli, dalje zani-miv feljton italijanskega pisatelja Bruna Corra »Zgodbo o Hasanu«, pisano rubriko »Radio in televizija« z novicami iz evropskih in prekomorskih držav, opis zanimive družabne igre in še marsikaj drugega. »NAS VAL« je najbolje urejevana slovenska radijska revija, mesečno pa stane samo 12 din. Zahtevajte se danes na ogled najnovejšo številko, ki vam jo bo upravitelj takoj dostavila brezplačno in brezplačno. Naslov je: »NAS VAL«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme s padavinami. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 14, v Dubrovniku in Kumboru 13, na Rabu 10, na Visu 9, v Zagrebu 7, v Ljubljani 6,7, v Mariboru 4,5, v Beogradu 1, v Sarajevu —2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,5; temperatura je znašala 2,7.

— Najdena utopljena. Na levi strani Drave, na brodu med vasjo Rošnja in Loka na Dravskem polju, so našli pred dnevi truplo neznanega utoplenke, stare okrog 55 let. Truplo je moralo ležati v vodi že teden dni. Utopljena je okrog 160 cm visoka, na sebi je imela kratak rjavkast jopič, rjavo krilo in siv predpasnik ter pisano ruto. Na desni roki je imela zlat poročni prstan. Identiteta utoplenke, ki so jo pokopali na tamošnjem pokopališču, še ni ugotovljena.

— Vlom v planinsko kočjo. Oni dan je bilo vloženo v planinsko kočjo »Storžič« nad Lomom, iz katere je odnesel vlomilec na škodo Jožeta Megliča iz Loma kitaro, uro budilko, brivski nož, stroj za striženje las, nekaj cigaret in zalogo jedade in pi-jace, v skupni vrednosti nad 1000 din. Ko vlomilca zasledujejo nekada Ladišlava Mežka iz Trčica, ki se potepa brez posla po tržiški okolici.

— Vlom v vilo v Podnartu. V Podnartu na Gorenjskem je bilo pred dnevi vloženo v vilo ljubljanskega zdravnika dr. Schweigerja. Vlomilci so v sedaj zapuščenili vili vse premetali in odnesli več moške in ženske obleke, veliko posteljnine in namiznega perila ter več parov čevljev in skupni vrednosti okrog 4000 din. V vilo sta vlomila najbrž dva tolovaja, ki so ju pred dvema dnevmi aretirali orožniki v gozdu pri Podnartu.

— France Cencič še vedno straši. O znamen razbojniku Francetu Cenciču smo nedavno poročali, da so ga prijeli italijanske varnostne oblasti in ga spravile pod ključ. Sedaj pa so bile naše varnostne oblasti obveščene, da je bila vest o njegovi aretaciji preurajena. Nedavno se je res delj časa zadrževal v Italiji, odkoder pa je naenkrat izginil nazaj čez mejo in se skriva najbrž spet nekeje na Gorenjskem. Kranjskogorski orožniki so zopet pričeli zasledovati nevarnega tolovaja, ki pa je prišel ob svojo tatinsko zalogo, ki so jo iztaknili orožniki v Podkorenju. Zasledovani Cencič, ki je star šele 24 let, je srednje postave, podolgovatega obraza, dolgih, nazaj počesanih črnih las, ki jih pa večkrat tudi svetlo pobarva, da tako spremeni svojo zunanost.

— Krvoprelitje na orožniški staciji. V vasi Buljetinu blizu Donje Milanovce je prišlo v torek zvečer do krvoprelitja. Božidar Nešić je s karabinjo 15-krat streljal na Alojza Šuberta in kuharico Ružo Jabanovič. Šubert je bil 5-krat zadet, 2-krat v stegno, enkrat v levo, dvakrat pa v desno roko, kuharica je bila pa zadeta samo v desno nogo nad členkom. Kaj je napotilo Nešića, da je streljal na Šuberta in kuharico in zakaj si je potem končal življenje še ni znano. Šuberta in kuharico so prepeljali v bolnico v Negotinu.

— Ubili so ga, ker je ugrabil dekleta. Na cesti pri Kladuži blizu Banjaluke sta ustrelila Mehmed Gračanin in Zerkh Kečič kmeta Gorjenana Bajazitovića, ker je ugrabil njuno soročnico lepo Nazifo. Bajazitović je bil zaljubljen v njo, toda njena ljubezen se je kmalu ohladila. Fant si ni vedel pomagati drugače, nego da je dekleta ugrabil in odvedel domov. Za to sta ga Kečič in Gračanin ustrelila.

— Vrh zvonika se je obesil. V zvoniku mestne hiše v Somboru se je obesil v torek Svetozar Simenčič. Pri njem so našli

Krasen film klasično muzični, lakono ljubezni človeka, ki je dorasel v gorah, med deročimi hudourniki, v krasnih gozdovih, v Danes premiera! Prvdstave ob 16., 19. in 21. uri

V tem velikem muzikalnem filmu se predvaja: **BEETHOVNOVA »LUNINA SONATA«** **PADEREWSKEGA »MENUET V G-DURU«** **LISZTOVA »OGRSKA RAPSDIJA«**

Ne zamudite tega edinstvenega velikega glasbenega filma Sodelujeta se: **Charles Farrell** in **Barbara Greene** Tel. 22-21 **KINO UNION** Tel. 22-21

poslovilno pismo, v katerem pravi, da gre v smrt zaradi tega, ker ga je zapustila žena.

— Medveda je uštrili na pragu staje. Kmet Ivan Martinović iz okolice Jajca je uštril s staro puško velikega medveda na pragu staje, kjer je bilo več glav goveje živine.

— Škupa »mrt« dveh zaljubljenecv. Na travniku blizu vasi Jožencev v Srbiji so našli včeraj popoldne mrtva Iljo Barovića in Mato Pavčičevića. Njuna skupna smrt je vzbudila veliko presenečenje med naseljenci, ker ni nihče vedel, da se imata rada. Mata je imela dva otročiča in moža pa tudi Ilja je bil oženjen. Šele iz poslovnega pisma so zvedeli za njuno ljubezen.

Iz Ljubljane

—lj Na naslov Maloželeznike družbe. Prebivalci Most in Kodeljevega, ki se stalno vozimo s tramvajem, ponovno prosimo upravo Maloželeznike družbe, da uvede ta vsaj sedaj v zimskih mesecih na progi vojna bolnica —magistrat po dva voza in to samo med 7. in 8. uro zjutraj. Zgodil se namreč skoraj vsako jutro, da moramo nekateri zaradi prenatrpanosti tramvaja, s mesečnimi kartami v žepu peš v službo, če je nočemo zamuditi. Maloželeznika družba naj upošteva, da v Mostah ni nobe, na srednje šole in imajo mesečne karte skoraj vsi dijaki, ki obiskujejo šole v mestu. Poleg mnogostevnih dijakov pa se tudi večina uradništva in delavstva, zaposlenega v mestu, poslužuje mesečnih kart, ki pa jih niti ne more izkoristiti. Zato ponovno prosimo, da se uvedeta v jutranjih urah dva voza, sicer bomo primorani odpovedati se mesečnim kartam, ki nam pri današnji ureditvi prometa ne služijo. Prižadeti potniki.

—lj Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 17. t. m. ob 18.15 bo predaval v mineraloški predavalnici univerze g. inž. dr. mont. Josip Baturić o »Geofizikalnih metodah raziskavanja rudnih slojišč«.

—lj Sestanek predstavnikov človekoljubnih ustanov. Zadruga Učiteljska samopomoč v Ljubljani priredi v nedeljo 15. t. m. ob 9.30 v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti v Ljubljani sestanek predstavnikov človekoljubnih ustanov. Vabljeni so vsi člani organizacij in ustanov, ki izdajajo po sistemu samopomoči kakršnekoli denarne podpore. To so: profesorji, učitelji, sodniki, postarji, železnikarji, gasilci, gradničarji, novinarji, policijski nameštenci, obrtniki, razni upokojenci. O pravilniku za človekoljubne ustanove bo poročal predsednik Učiteljske samopomoči Ivan Kocijančič.

—lj Pedagoško društvo v Ljubljani priredi v soboto ob 18. v dvorani Mineraloškega inštituta na univerzi redno predavanje. Predaval bo docent g. dr. Vladimir Murko o temi »Pouk gospodarstva v naših šolah«. Vse, ki se zanimajo za aktualno temo, vljudno vabimo. Vstop prost.

—lj V društvu Soči bo predaval drugo soboto 21. t. m. pri »Levi« g. prim. prof. dr. Alojzij Zalokar o temi, ki bo zanimala vsakega ukaženega Slovence. Ime g. predavatelja že jamči za odlično vsebino. V tem letu še ni bilo predavanj zaradi ostre zime in mnogih drugih prireditve. Zato opozarjamo, da sedaj na omejenem predavanju. Natančne podatke o tem prinesemo prihod. teden.

—lj Paderewsky prvi v filmu. V velikem glasbenem filmu »Lunina sonata«, ki je danes in jutri na sporedu v kinu Union, nastopi prvi v zvočnem filmu Ignac Jan Paderewsky, eden najslavnejših sodobnih svetovnih klavirskih virtuozov in prvi predsednik poljske republike. Za našo glasbeno Ljubljano bo nedvomno velik užitek slišati velikega mojstra Paderewskega pri klavirju. Poleg Beethovnov »Lunine sonate«, po kateri je dobil film svoje ime in poleg znamenite Lisztove »Ogrske rapsodije« bo zaigral v filmu Paderewsky tudi nekaj svojih lastnih skladb, med njimi krasen menuet v g-duru. Kino Union, ki sprejema na svoj program le najizbranejša filmska dela in ki zlasti v zadnjem času zelo hiti s svojim sporedom, opozarja cenj. publiko že danes, da se bo

Lunina sonata

V tem edinstvenem velikem muzikalnem filmu sodeluje prvi predsednik poljske republike in najslavnejši sodobni virtuoz na klavirju

IG. JAN PADEREWSKI

Velika zagonetka ene pariške noči v dovršenem in napetem kriminalnem filmu V glavnih vlogah: **ALIBI** Eric von Stroheim, Jany Holt in Albert Prejean **KINO MATICA 21-24** Danes ob 16., 19. in 21.

SAMO SE DANES ob 16., 19. in 21. uri **KINO SLOGA, tel. 27-30**

DEMONI ZRAKA Napeta ljubavna drama iz vrst mednarodnih špijonov na prekooceanskem poletu! Priznani filmski igralci: **Peter Lorre — Brian Donley — Hellen Wood.** Ob 14.30 nepreklicno zadnjikrat: **Ljubavne laži** Znižane cene!

predvajal film »Lunina sonata« samo dva dni, danes in jutri; zaradi tega se opozarjajo ljubitelji muzike in glasbenih filmov naj s posetom tega filma ne odlašajo, temveč naj si ga ogledajo takoj že prvi ali drugi dan. Vsekakor je film s slavnim Paderewskim v glavni vlogi tudi za Ljubljano taka glasbena senzacija, da nikakor ne kaže, da bi kdo zamudil redko priliko slišati velikega mojstra Paderewskega.

—lj ZIMSKO PERILO — KARNICNIK — NEBOTICNIK.

—lj V počastitev Alojzija Vodnika sta mesto cvetja darovala poštni upravitelj v p. g. Jože Kurent s soprogo 300 din in hotel g. Fran Miklić 300 din za mestne reveže, mestni socialni urad je pa na krsto v imenu dobrotnikov takoj položil preproste vence s trakovi v mestnih barvah in napisom »Rajnim v spomin — rešnim v podporo«. Mestno poglavarstvo se darovalcem najlepše zahvaljuje ter opozarja na geslo: »Pocastite rajne z dobrimi deli«.

—lj G. Lavrič, priljubljeni komik sent. japonskega gledališča izvrstno zabava gledalce kot prebrisan švelj v Haškovi kmetiji »Dobri vojak švelj«, ki jo pos. sntiakovci v soboto 14. in nedeljo 15. t. m. ob 20.15. Igra je dosegla pri vseh dosedanjih predstavah vprav senzacionalen uspeh. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj poseti predstavo. Ker so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane in je odšlo mnogo ljudi brez vstopnic, kupite te že v predprodaji, da se izognete navalu pri večerni blagajni.

—lj Redni letni občni zbor Glasbene Matice ljubljanske z običajnim dnevnim redom bo v sredo, 1. februarja ob 20. v Hubadovi dvorani poslopja Glasbene Matice v Vegovi ulici.

—lj Okraden odvnetnik. Odvnetnik dr. Igo Gruden je prijavil, da je v torek popoldne nekdo vdrl v njegove pisarniške prostore na Masarykovi cesti 14. Vlomilec je z dle, tom odprl dva predala pisalne mize in ukradel 400 din. Policija je vlomilec na sledu.

—lj Tatvina v stanovanju. Zasebnica Uršula Cimerman, stanujoča v Gregorčičevi ulici 17, je morala včeraj zjutraj v bliz, njo trgovino, kamor je odšla, ne da bi zaklenila vrata stanovanja. Ko pa se je vrnila, je srečala na stopnicah mlajšega moškega, ki ga je ustavila, dasi je hotel hitro mimo nje. Vprašala ga je, koga išče, nakaž ji je neznane odgovoril, da išče stanovanje neke znanke, potem pa se ni več zadržal in je hitro izginil na cesto. Cimermanova pa je takoj ugotovila, da je imela med tem tatinski obisk in da ji je tat odnesel okrog 700 din in zlatino v vrednosti 3000 din. V sobi je vse razmetal.

—lj Kaj vse krađejo. Iz stanovanja trgovske zastopnika Antona Ravnikarja na Sv. Petra nasipu je odnesel tat rjav kovček, v katerem je bilo več perila in obleke, razni dokumenti in učno sprčičeva. lo. Ravnikar je oškodovan za okrog 700 din. Frančiški Groznikovi iz Dalmije vasi pri škofiji je ukradel nekdo s sani Pred škofijo zavoj, v katerem je bilo 3 m črne,

POZOR! Film se predvaja le 2 dni! **DANES** in **JUTRI!**

Unučič — vlomilec posebne vrste

Zagorje, 11. januarja

Na podlagi raznih indicij, ki so kazali, da je lani 28. oktobra v družbi z nekaterimi pomagači Unučič vlomil in oropal Drnovškove v Zavinah, so njega in njegovega pajdaša Stiplovskega Oskarja iz Pregrada v Savski banovini, težko uklenjena prignali orožniki iz Krškega danes na našo orožniško postajo, kjer so ju soočili s prizadeletimi in nekaterimi pričami. Unučič je tip posebne vrste, ki je od leta 1929 dalje, ko se je prvič pregrešil proti zakonu, prepotoval 23 držav križem sveta, prehodil nad 30.000 kilometrov in videl med drugim Francijo, v Španiji se je boril na Francovi strani kot legionar, bil legonar v Afriki in se boril za Abesince, preganjal zamorce nekeje v Kongu, se na črno pripeljal v Sanghaj, od tam v Liverpool v Angliji ter videl in doživel razburljive romane, se naučil govoriti 12 jezikov tako, da je nekaj boljše med »kolegi«. Temu primerna je tudi njegova samozaveš. Dokažite mi, pravi, potem bom pa priznal. No in vlom v Zavinah je priznal, poleg tega je pa izdal še svoje tovariše, že omenjenega Stiplovskega, Grlica Martina iz Bukovice pri Ptuj in Vladimirja Troho iz Prezida. Spočetka je trdil, da je bil v času vzloma nekeje v Nemčiji, ko so mu pa dokazali, da se moti, je priznal, da se še od junija lanskega leta potika po naših krajih in živi pošteno, no, razen tega vzloma, ki so mu ga blagovolili dokazati.

Je optimist in pravi, da bo že našel priliko in pobegnil kakor že tolikokrat. Na vprašanje, kam jo bo potegnil, je pomislil. V Francijo ne, je odgovoril. Tam ga čaka legionarska služba, za katero se je bil prijavil pa je po šestih mesecih pobegnil. Pač pa Indija! Tja ga mika. Po žilah se mu pač pretaka nemirna kri. Njegov oče je z 12 leti odšel po svetu in prehodil 36 držav. To ima od njega. Mati je po rodu iz Zagorja, kakor trdi, zdaj pa živi nekeje v Parizu. Hotel sem videti Jeruzalem, videl sem ga, je skomignil samozavestno. Žulil je cigareto in se vdal spominom in smehljaj v pridu bodičnih načrtov. Samo poprej bo moral odsesti kolikor mu bodo odmerili za šest dokazanih grehov.

„Moj mož ni mogel verjeti svojim očem!“

izjavlja gospe Gaby Wagner.

„PRAVI, DA SEM VIDETI ZA 10 LET MLAJŠA. EVO, KAKO SEM TO DOSEGLA.“

Fotografija gospe Wagner pred uporabo nove kreme za kožo Tokalon z Biocelom.

Fotografija gospe Wagner, ki kaže presenetljivo izboljšanje v nekaj tednih.

„Zdi se mi res kakor čudež, to so bile Vladove besede. Še pred dvema mesecema sem imela brazde in gube na čelu, okrog oči in ust — imela sem res viden izboljšanje v srednjih letih. Danes se vse prijateljice divijo moji čisti dekliški polti brez vsake gube. Vsem rečem, naj kakor jaz uporabljajo hrano za kožo Tokalon z Biocelom. Nekateri so se mi posmehovali, dokler niso same potrkusile. Ko so vidile presenetljive učinke, so tako navdušene, kakor sem jaz.“

Vporabljajte za vsako noč rožnato hrano za kožo Tokalon, ki vsebuje Biocel, iznajdbo znamenitega dunajskega vseučiliškega profesorja. Biocel je vitalni element mladosti, pridoben iz kože mladih živali — enak je dragocen in naravno brailnim elementom v Vaši lastni koži. Če zdaj uporabljate belo kremo Tokalon, ki napravi kožo jasno in gladko ter jo očisti od zadrževalcev in razirjenih znojnic. S kremami Tokalon so zajamčeni uspešni rezultati, ali pa se denar vrne.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

KUPIM

NAKUP GOZDOV
vsakovrsten stoječ les ponudite na Lavrenčič, Ljubljana, poštni predal 205.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MALI OGLASI

v »Slovenskem Narodu« imajo siguren uspeh! Beseda 0.50 par.

VELIKA KAVARNA

v neposredni bližini središča Ljubljane se odda v najem z vsem inventarjem 1. julija 1939 kavcice zmožnemu reflektantu, ki ima lastno koncesijo. Več se izve pri Kmetijski družbi v Ljubljani — Novi trg 3. 249

GLASBA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

RADIO APARAT

Philips, 510 a, Super, petcevni, malo rabljen, odlično sprejema vse postaje, ugodno prodam. — Poizve se pri upravi »Slov. Narod«. 222

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAMOCENO POLENOVKO

dobite pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica (Krenjina) 243

GOSTILNO IN TOČILNICO

z godbo, promet 60 do 70.000 din mesečno, takoj prodam zaradi odpotovanja iz Zagreba na lastno posestvo. Gostilna »Slovonija«, Zagreb, Tkaličeva 19. 203

Makulturni papir

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

KLIŠEJE

ENO VEČERJNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MLEKARJA

specižno za pripravljanje surovega masla na nov način, samekga, išče mlekarstvo Horvatić, Zagreb, Illica 69. 204

FRIZERKO

dobro verzirano moč, in učenje iščem. — Hrabrič, Karlovac, Rečka 1. 205

STAJERSKA JABOLKA

zimska, močanegar in bobovec na prodaj pri Kmetijski družbi, Ljubljana — Novi trg 3. 242

Učiteljstvo zahteva zvišanje draginskih doklad

Kaj pravi sekcija JUU za dravsko banovino v svojem predlogu za novi finančni zakon

Ljubljana, 12. januarja. Sekcija JUU za dravsko banovino je poslala nedavno v Beograd na finančno ministarstvo predloge za novi finančni zakon. Zahteve našega učiteljstva bodo zanimali tudi široko javnost, zlasti državne uradnike, zato jih navajamo v izveščju.

Učiteljstvo se predvsem zavzema za službeno stalnost ter predlaga spremembo zakona o ljudskih solah. Določba o stalnosti bi se naj glasila: »Stalnost v smislu prejšnjega odstavka tega paragrafa pomeni, da je učitelj nepremestljiv s službenega mesta. Učiteljstvo, ki je doseglo stalnost, sme biti premeščeno po prošnji, službeni potrebi in kazni. Po službeni potrebi sme biti učitelj premeščen le tedaj, ako se mu zaradi nezadostnega števila učencev ukine razred. Po kazni samo na osnovi kazni disciplinskega razsodišča, ki je bila izrečena po izvedbi predpisane disciplinskega postopka.«

Predsednik JUU Ivan Dimnik

Ta predlog utemeljujejo s tem, da vprašanje učiteljske stalnosti ni le opek stanovskega problema, temveč da je v zvezi s splošno državno prosvetno politiko ter da je stalno premeščanje škodljivo ne le učitelju, temveč tudi narodu in šoli.

Ena glavnih učiteljskih zahtev je, naj bi spremenili uredbo o draginskih dokladah državnih uslužbencev in upokojujencev, izšlo l. 1935. Učiteljstvo zahteva zvišanje prejemkov vsem državnim uslužbencem in upokojujencem ne glede na stroko in položaj po 500 din na mesec. Dalje, naj bi jim priznali rodbinsko doklado za otroke in ženo po 150 din na mesec; poročenim državnim uslužbenkam naj bi priznali iste osebne doklade kakor samskim; odpravili bi naj vse razlike med osebnimi dokladi aktivnih in upokojujenih uslužbencev; staro upokojujencem bi naj pustili dosedanje višje osebne doklade, ker je to socialno utemeljeno. Te zahteve utemeljujejo s tem, da sedanjí prejemki učitelstva ljudskih sol ne ustrezajo eksistenčnemu minimumu. Večji dohodki državnih uslužbencev in upokojujencev bi bili potrebni že zato, ker bi se zaradi njih dvignila kupna moč prebivalstva, kar je v interesu splošnega gospodarstva ter bi se tudi državni dohodki povečali. Spremembi bi bilo treba uradniški zakon v odstavku o draginskih razredih, da bi bili uvrščeni v II. draginski razred mnogi kraji, ki so zdaj v nižjem razredu.

Uradniški zakon bi bilo treba spremeniti tudi v določilih o uradniških napredovanjih, da bi novi način napredovanja bolj ustrezal pravičnim zahtevam učitelstva ljudskih sol. Mnogo učiteljev, ki so izpolnili vse zakonske pogoje, ni napredovalo. Pomembna zahteva je, naj bi se uradniški zakon spremenil tako, da bi učiteljstvo ljudskih sol lahko napredovalo v V. položajno skupino po treh letih efektivne službe v VI. skupini.

Učiteljstvo si še vedno prizadeva, naj bi odpravili določilo finančnega zakona iz proračunskega leta 1937-38, ki je dopolnil zakon o ljudskih solah ter prav za prav uzakonil delni celibat za učitelje. Ta določba namreč onemogoča učiteljem svobodno izbiro moža, kar je prav za prav omejevanje pravic, ki jih uživajo vsi državljani po ustavi. Na pristojnih mestih so pričakovali, da bo z uvedbo celibata izpraznjenih mnogo učiteljskih mest, kar se pa ni zgodilo. V dravski banovini je zapustilo državno službo v poldrugi letu, odkar je bila vzakonska določba o delnem celibatu, le 11 učiteljev. Upoštevati je pa treba, da bo že prihodnje leto že zelo občutno primanjkovalo učitelstva ter je že zato treba odpraviti vse določbe, ki bi se reducirale število učitelstva.

Upravičena je tudi zahteva, da bi smeli biti učitelji invalidi po 25 letih efektivne službe upokojeni na lastno prošnjo; uradniki bi jim naj 10 let službe ter jih upokožili s polno pokojnino. — Prav tako bi naj na pristojnih mestih upoštevali zahtevo, naj bi učiteljem, ki bodo v državni službi v času, ko bo stopil v veljavo finančni zakon, priznal efektivno državno službo vojaške službe v državi ali v tujini v letih od 1912 do 1920.

Med pomembnejšimi predlogi je zlasti treba še omeniti predlog za novelizacijo zakona o narodnih solah, ki je bil sprejet 5. decembra 1929, ker v marsičem ne ustreza več današnjim potrebam. Odpraviti je treba tudi določbe finančnega zakona iz leta 1933-34, ki so spremenile predpise zakona o narodnih solah glede števila učencev v razredu in poučevanja šolskih upraviteljev; prejšnje čase je smelo biti v razredu z enim oddelkom največ 50 učencev, z dvema ali več oddelki pa le 40. Upravitelj šol, ki so imele 10 ali več razredov, so pa bili oproščeni pouka.

Vsekakor bi bilo treba tudi ugoditi zahtevi učiteljstva po razpisovanju službenih mest ter da bi se naj zato spremenil zakon o ljudskih solah.

Končno naj omenimo še, da učiteljstvo zahteva povsem nov disciplinski postopek za učitelje ljudskih sol, da bi v celoti ustrezal organizaciji prosvetne stroke ter bil prilagojen razmeram, v kakršnih učitelji živijo in dela.

Še nekaj besed o podražitvi mleka Kdo je dal Mlekarskemu društvu pravico, da skuša diktirati cene mleku?

Ljubljana, 12. januarja. Mnogi odjemalci mleka v Ljubljani se vedno ne vedo, ali se je mleko podražilo ali ne, saj tega ne vedo niti dobavitelji mleka, okoliški kmetje. Prav zaradi tega se moramo zopet povrniti k vprašanju podražitve mleka. Zlasti se, ker Mlekarsko društvo za Ljubljano in okolico opozarja prodajalce mleka po časopisju, naj se ne ozirajo na »tendenciozne vesti« Ljubljanskih dnevnikov.

Mlekarsko društvo si je začelo lastiti pravico reguliranja cen mlečnih izdelkov in za podražitev mleka vodi že nekaj tednov celo kampanjo; v »Slovenec« je včeraj objavilo notico, da je bila njegova notica pred božičem o podražitvi mleka »tehtno preiščena«. To prav radi verjamemo, pripomniti pa moramo, da je bila notica Mlekarskega društva tudi prav tako tendenciozna kakor tehtno preiščena. Z vsvo odločnostjo pa moramo ugotoviti, da Mlekarsko društvo samo nikakor nima pravice odločati, ali se naj mleko podraži ali ne. Menda imajo tudi konzumenti pri tem kaj besede in če javno ugotovijo, da dražje mleka ne bodo mogli več kupovati, jih pač ne more nihče dolžiti tendencioznosti. Ali mislite, da je tendenciozno tudi, če ljudje hirajo zaradi stradanja, ker ne morejo kupovati dovolj najnujnejših življenjskih potrebščin? Ali mladina oboleva na pljučnih boleznih zgolj iz tendencioznosti?

Konzumenti nikakor ne morejo molčati k takšnim »tehtno preiščeni« udarcem po eksistenci ter zdravju revnih ljudi; ne morejo priznati, da ima Mlekarsko društvo pravico begati okoliške kmete in jim

diktirati, po čem naj prodajajo mleko. Značilno je, da so nekateri prodajalci mleka tako zastrašeni, da si ne upajo niti povedati, ali je mleko že dražje ali ne. Boje se celo, da jih bo Mlekarsko društvo kaznovalo z denarno globo, če se ne bodo držali njegovih navodil. Samo po sebi se razume, da Mlekarsko društvo ni nobena oblast ter da ne more nikogar kaznovati. Nima pa tudi pravice strahovati kmetov. Ob novem letu smo ljubljanski konzumenti mleka našli pred vrati letak s »tehtno preiščeno« vsebino. Ali so te letake delile mlekarike? Konzumentom, ki so jih o tem vprašali, so tajile, da bi imele kaj skupnega z letaki. Ali je torej letake delilo Mlekarsko društvo, odnosno tih podtikalov mlekariam? Naj odgovori na to vprašanje.

Mnoge gospodinje so bile prisiljene začeti varčevati pri mleku, ki je bila napovedana podražitev; nekatere so odpovedale mleko, zopet druge so ga pa začele jemati manj. Uvidelni kmetje so sprevideali, da bi si s podražitvijo samo škodovali in so se sporazumeli, da bodo mleko dobavljali po nespremenjenih cenah. To pa ne gre v račun nekaterim podjetjem, ki se bo, gata na račun kmetov in konzumentov, ter si še nadalje prizadevajo, da bi kmetje podražili mleko konzumentom. Zakaj? Pač zato, da mleko lahko podraže tudi tista podjetja, ki ga kupujejo od kmetov po znatno nižji ceni kakor mešanici.

Kdo je torej dal Mlekarskemu društvu pravico, da skuša diktirati cene mleka? Oblasti bi naj čim prej napravile konec beganju kmetov in konzumentov.

Oče kratkih reklamnih stihov umrl V Londonu je umrl med božičnimi prazniki sir Charles Frederic Higham

Med božičnimi prazniki je umrl v Londonu sir Charles Frederic Higham, star 62 let. Stari gospod, povišan v plemiški stan, je bil eden najpopularnejših in najbolje plačanih pisateljev sodobne Anglije ter vseh dominovov, kolonij in mandatnih ozemelj svetovnega imperija. Toda njegovo ime bi zamaževali v literarnih leksikonih ali v seznamih odlične literarne družbe. Sir Charles se je zadovoljil s tem, da je izročal svoje pesmi, obsegajoče večinoma samo dve vrstici odnosno dva stihova trgovskemu domu Selfridge ali drugim praktičnim izkoriščevalcem tiskarske umetnosti. Dobival je honorarje večinoma mnogo večje nego so letni dohodki celega tucata naših lirskih pesnikov.

Sir Charles je začel svojo kariero kot sluga neke londonske trgovine, potem je pa vstopil kot prodajalec v trgovsko podjetje Selfridge. Naenkrat se je oglasila v njem pesniška žilica in izjemoma mu je prinesla srečo. Opeval seveda ni nobenih deklinskih kodrov, tudi nad tegobami življenja ni tarnal. Njegova poezija je bila polna globokih idej in čustev o prodajnih predmetih, ki jim je dajal pesniško ali filozofsko obliko. Mister Higham, pozneje sir Charles je odkril tiste dve vrstici obsegajoče stih in sugestivna prikazovanja v obliki trdnih življenjskih načel, ki so pomagala raznim Selfridgom, tovarnarjem, pridelovalcem banan in drugih pridelkov do ogromnega dobička. Jejte več banan, na lepe nožice lepi čevljički, povejte ji to s šopkom v roki in drugi taki kratki izreki odnosno gesla, so prihajali iz Highamove delavnice ter učinkovito sugestivno na milijone ljudi.

Higham je postal kmalu šef reklamnega oddelka trgovskega podjetja Selfridge, premožen mož in pozneje še plemič. Vse to si je pridobil s poezijo in s pravilno razumevanje psihologije. Zgodnja leta, ko je bila njegova pesniška žilica že precej opešana, je uvedel sir Charles v angleškem tisku vsakodnevni stolpec o aktualnih vprašanjih. V teh stolpcih ni nobene posebne reklame za to ali ono blago, Pisec teh izbornih kratkih esejev in razglabljanj pod psevdonimom »Callisthenes« piše o vsem mogočem, kar more zanimati povprečnega Angleža. Samo v naslovu stolpca, ki je objavljen vsak dan na isti strani lista in na istem mestu, stoji z najmanjšimi črkami obvestilo tvrdke Selfridge & Comp., da je dotični kotiček v listu rezerviran za članek o politiki, načelih in nazorih uglednega trgovskega doma glede raznih javnih vprašanj.

Slavni zgodovinar Callisthenes II je zdaj umrl, toda vzgojil je sebi in tvrdki Selfridge cel zbor dobrih, mladih pisateljev, ki bodo nadaljevali njegovo delo, namreč seznanili svetovni imperij z nazori in načeli uglednega trgovskega doma ter si izmišljali nova reklamna gesla.

PRILožNOST

— Zakaj si pa jel pijančevati?
— Zaradi razrednih razmer.
— Kaj si nesrečen v zakonu?
— Ne, pač pa so trije moji sorodniki krmarji.

Tihi boj na Bližnjem vzhodu Anglija je začela propagandno protiofenzivo — Uspehi v Iraku, Jemenu in Egiptu

V arabskih deželah Bližnjega vzhoda, v Palestini, Transjordaniji, Iraku, Saudski Arabiji in Jemenu, so postali Angleži zadnje čase zelo agili. V vseh teh državah so nastale velike notranje politične izpremembe in sicer v skladu z angleškimi interesi. Eden največjih uspehov angleške politike je bil nedavni državni prevrat v Iraku. Ta dežela je ogromnega pomena za Anglijo, pa se je bila začela odmikati angleškemu vplivu. Opozicija pod vodstvom absolutov nemških univerz ki so bili organizirani tudi skupni izlet iraških Arabcev na zadnji narodni socialistični kongres v Nürnbergu, je vodila ostro kampanjo proti razmeroma nevtralniraški vladi. Vlada je vedno bolj izgubljala na ugledu in nastala je nevarnost, da pride na krmilo opozicija, ki je hotela prekiniti stike z Anglijo. Naenkrat je res prišlo do izpremembe vlade, toda oblast so dobili v roke zanesljivi anglofilski možje, ki imajo dovolj za slombe tudi med ljudstvom. Na čelu te vlade močne roke je bil bivši sobojevnik slavne polkovnika Lawrence Nuri paša.

Podobne izpremembe so nastale sedaj tudi v Egiptu, kjer se med prebivalstvom namenoma širi strah pred nevarnostjo, pretečo Egiptu iz sosedne italijanske Libije, kakor tudi vera, da lahko samo Anglija reši egiptsko neodvisnost.

Tudi v Jemenu, kjer je bil italijanski vpliv še nedavno zelo močan — saj je še dobro v spominu zasedba angleškega Hadramauta po jemenski vojski —, je nastal nenaden preokret. Na dvor jemenskega vladarja so se vrnili zanesljivi prijatelji Velike Britanije in ti so dobili zopet odločilni vpliv na vodstvo države.

Razen tega žrtvuje Anglija mnogo denarja za propagando v arabskih deželah, kjer širi vesti o zatiranju Arabcev v italijanski Libiji, o razlastitvi njihove zemlje po italijanskih kolonistih, o nasilnostih italijanske vojske med nomadskimi plemeni in sploh vse, kar bi moglo vzbuditi odpor proti italijanskim oblastem. Neizodoljnost Arabcev v Libiji izkoriščajo zdaj angleški agenti prav tako kakor so nasprotniki Anglije izkoriščali nezadovoljstvo Arabcev v Palestini. Anglija pa pušča tudi palestinskemu vprašanju njegovo važnost, ker hoče okrog nje osredotočiti zanimanje raznih arabskih veljakov in doseči tako čim tesnejše sodelovanje z njimi. Pri tem pa budno pazi, da bi se Palestina ne izmuznila izpod njenega vpliva. Zato tudi židovskega železa ne izpušči iz rok, obetajoč novo proučitev vraščanja prseljevanja židov letos na pomlad.

Novo sredstvo proti slinavki in parkljevki

Serum, ki so ga doslej rabili za cepljenje proti slinavki in parkljevki, izvira iz krvi obolenih in potem zopet ozdravljenih živali. Serum varuje živno okuženja samo 10 do 14 dni. Nedavno je pa dosegel na tem polju nov uspeh nemški profesor dr. O. Waldmann, ki deluje s svojim pomočnikom dr. Köbom v raziskovalnem zavodu za zatiranje slinavke in parkljevke na otoku Riensu, ležečem v morju pri Rujanju in tako zvanem Greifwalderboden.

Nemška učenjakoma se je posrečilo na posebne kemične in fizikalne načine oslabiti neposredno okuževanje s tem tako, da zdravo živinico, ki mu vbrizgamo serum ne oboli, temveč se razvija v njegovem organizmu toliko zaščitnih snovi, da je živinice z njimi obvarovano slinavke in parkljevke skozi tri mesece. Prof. Waldmann je že preizkusil svoje sredstvo z uspehom pri 60.000 glavah goveje živine in upa, da se mu bo posrečilo zaščitno dobo še podaljšati.

Društvo narodov varčuje

Društvo narodov je zadnje čase mnogo izgubilo na svojem vplivu. To se pozna tudi v njegovem proračunu. Stroški za Društvo narodov neprestano naraščajo. Leta 1920 je še zadostovalo 20.000.000 zlatih švicarskih frankov, v letu 1930 so pa že znašali stroški 28.000.000, a leta 1933 celo nad 33.000.000 frankov. Dve tretjini prispevkov, ki jih morajo plačevati DN, odpadeta na palačo in uradništvo te mednarodne ustanove v Ženevi, ena tretjina pa na mednarodni zavod dela in mednarodno razsodišče v Haagu.

Iz Društva narodov je izstopila Nemčija, ki je plačevala letno 1.92 milijonov zlatih frankov, dalje Italija z 1.88, Japonska z 0.42 in Avstrija z 0.24 milijonov frankov. Tudi cela vrsta južnoameriških držav je izstopila iz DN. Tako je bil odbor prisiljen znižati režijo. Odbor, ki je zasedal v Bruslju, je sklenil za tekoče leto znižati režijske stroške za 20%. To znaša pri osebnih izdatkih 1.200.000, pri mednarodnem uradu dela pa 1.500.000 zlatih frankov. Znižanje osebnih izdatkov je utemeljeno s tem, da se v DN zdaj manj dela. Listi totalitarnih držav vidijo v tem ukrepu zunanji znak pojemanja vpliva DN. Mnogo uradnikov DN je že izgubilo službo.

Z injekcijami proti morju

Noč in dan butajo valovi Atlantskega oceana ob obalo Velike Britanije in jo glodajo košček za koščkom. To je nevaren sovražnik Anglije zlasti na jugu, kjer je obala iz mehkega apnenca, iz krede. Leto za letom morajo izprazniti mnogo hiš, ker jim preti nevarnost, da zdrknejo v morje. Voda namreč izpodjeda obalo in tako obise mnoge hiše tako rekoč nad morjem. Toda človek se ne ustavi niti pred borbo z naravo. Ustavi hoče celo morje v njegovem prodranju, zajeziti glodanje obale po morskih valovih.

Na južni obali Anglije, v Kentu, so se začeli boriti proti morju s cementnimi in-

jekcijami. Spranje in razpoke v skalovju na obali zapolnijo s cementom. Upajo namreč, da bo cement, ko se strdi, držal skupaj skale in da bo cementirani apnenec kljuboval dežju in morski vodi tako, da se ne bo drobil in razpadal. Apnenec hočejo pokriti s plastjo od cementa in če se bo to obneslo, bodo na enak način utrdili obalo tudi drugod. V zadnjih 35 letih je pogotnito morje na obali Anglije nad 2500 ha zemlje.

Iz Škofje Loke

Lastniki koles in kočij, še do konca tega meseca imate čas za prijavo, ki jo je treba opraviti po predpisu. Stanovalci iz občin Škofja Loka, Stara Loka in Zmnece lahko urede svojo prijavo neposredno na sreskem načelnstvu, občani ostalih občin škofjeloškega okraja pa pri svojih občinah, kjer določijo posebne prijave. Kdor pa ima opravke v Škofji Loki ali mu je prijava v Škofji Loki sploh prikladnejša, pa jo lahko ne glede na svoje bivališče opravi na sreskem načelnstvu. Za delavstvo, ki med običajnimi uradnimi urami načelnstva nima časa, pa se bodo izjemoma do konca tega meseca sprejemale prijave ob nedeljah od 9. do 11. in ob ponedeljkih in petkih od 15. do 18. Vsak prijavljenec je dolžan plačati ob prijavi takso in prispevek v cestni sklad, ki znaša za kolo din 15 in za kočijo din 75.

Tudi gospodarsko stopimo na trdna tla. Sokolska kreditna zadruga vabi Sokole in Sokolice k pristopu! Ne prezrite klica in nakažite naši sokolski gospodarski korporaciji vsaj en delež. Prijave sprejema, kakor tudi vsa pojasnila daje blagajnik Sokola, Franc Zebre.

O zlata svoboda... Karel je Starolčan in brčas je že sam pozabil, da z njim ni vse v redu. Policijski dnevnik ga ima zapisanega vse tam od leta 1936 dalje. — Panta so iskali in iskali, pa se je vedno izognil »istnostim«. Pa kdo bi tudi toliko mislil — saj par ukradenih stvari, gostilničarski prti, skarje in podobna roba, vendar ni nič hudga. Dečko je kradel v Litiji v Škofji Loki so ga pa zasačili. Na Mestnem trgu so ga ustavili in aretirali, potem pa izročili sodišču.

Glavna skupščina škofjeloškega Sokola, na kateri bodo poročali društveni funkcionarji, kakor tudi posamezni odseki, bo v sredo 18. t. m. s pričetkom ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma. Predsednik, na katerem se bodo določile vse podrobnosti za skupščino in na katerem se bo sestavila tudi kandidatska lista, pa bo drevi ob 20.30 v mali dvorani doma. Dolžnost vseh bratov in sester je, da se obah sokolskih zborov polnoštevilno udeležijo! Zdravo!

Proračun cestnega okraja škofjeloškega, predvideva v novi poslovni dobi 1.995.595 din izdatkov, ki se bodo porabili takole: Stvarni izdatki za vzdrževanje banovskih cest znašajo din 1.098.555 din, osebni izdatki za postavke pa din 27.540. Za vzdrževanje dovoljenih cest se bo izdalo 1950 din, za potrebščine cestnega okraja 116.950 din in za nove gradnje 750.600 din. Med dohodki cestnega okraja je predviden znesek din 14.480 din, prispavek banovine znaša din 1.126.745 din, železnica bo prispevala din 650, izredni dohodki bodo 705.300 din, primanjkljaj pa znaša 148.420 din. Podrobnosti proračuna so zanimancem na vlogi v pisarni okrajnega cestnega odbora do 26. januarja.

P. W.:

V zelenem peklu

roman

Vstal je in z mladeničevo pomočjo je res napravil nekaj korakov po kolibi. Potem se je pa vrnil k postelji in ves utrujen omahnil na njo.

Počival je nekaj časa in globoko dihanje je pričalo, da se mu moči še niso vrnile.

— No vidiš, fant, saj gre za silo. Slab sem sicer kakor otrok, čutim pa, da se mi moči počasi vračajo. Čutim, da mi začenja kri polagoma zopet krožiti po žilah.

— Pa menda vendar Indijanci niso pozabili na naju, — je dejal Gray kakor za šalo in stopil k izhodu pogledat, če je kdo zunaj.

Odgrnil je odejo na vratih in se zagledal v vas.

Opazil je več Indijancev, ki so pripravljali veliko grmado. Potem je pa zagledal druge, kako kopljejo jamo.

To je bilo vse, kar je mogel videti, kajti v naslednjem hipu se je pojavil pred njim visok Indijanec, ki ga je potisnil nazaj v kolibo.

— Če se ne motim, se pripravljajo Indijanci na nekakšno svečanost, — je dejal mladenič, ki se pa ni zavedal pomena in priprave.

Strazar je menda mislil, da sta ujetnika lačna, ker je kmalu stopil v kolibo in postavil na tla dve

skledi z zelenkasto tekočino, ki je mladeniču tako dobro teknila.

— No, jesti nama dajejo dovolj, — je dejal Gray in se ozrl na polkovnika.

Polkovnik ni odgovoril. Sedel je mrkega obraza na postelji.

Gray je mislil, da je tako utrujen, da se mu noče govoriti.

— Ne, fant, tega bi ti ne smel povedati, pa ti moram, ne bojim se zase, pač pa zate.

Minute so tekale počasi. Zdela se je, da vsaka sekunda okleva in da noče kaniti v večnost.

Solnce je nehalo pripekati in od zunaj so se čuli vedno zmagovalnejši glasovi. Bilo je jasno, da je vsa naselbina radostno vznemirjena. Kmalu, ko je bilo solnce še nad obzorjem, so zadoneli bobni.

Mladenič jih je prvič slišal tako blizu. Zdela se mu je, da zvone povsem naravno. Tam v pragozdu, ki jih je slišal od daleč, so mu doneli skrivnostno in strahotno. Zdaj so se mu pa zdeli kakor povsem navadnega.

Kar je položil polkovnik Morris mladeniču roko na ramo.

S tihim glasom mu je jel pripovedovati o zgodovini Amerike. Pravil mu je o zgodbi o junških močeh, pripovedoval mu je o tistih, ki so žrtvovali svoja življenja Opisoval mu je hrabrost vojakov.

Mladenič ga je sprva raztreseno poslušal. Zdela se mu je, da je odveč govoriti o smrti, dokler človek še živi. Zdela se mu je, da gleda polkovnik Morris na njuno usodo preveč črno.

Hotel je krikniti, hotel je napeljati pogovor drugam, potem je pa podlegel čaru tihih besed in čaru zgodbe o junastvu preprostih ljudi.

Morris je pripovedoval, a zunaj so postajale sence dreves vedno daljše, dokler niso izginile v večernem mraku.

Nebo je postajalo temno in kmalu je zažarela na njem prva zvezda.

Na pragu kolibe so se naenkrat pojavili trije bojevnik. Njihova rjava telesa so bila okrašena z bojnimi znaki. Mladenič jih je gledal kakor v sanjah. Čutil je, kako ga je nekdo krepko prijel za roko in ni se hotel braniti. Indijanec ga je odvedel pred kolibo.

Druga dva Indijanca sta odvedla polkovnika Morrisa.

Mladenič se je ozrl na svojega starega prijatelja. Polkovnik je bil blede in še vedno se je komaj držal na nogah. Prizadeval si je pa stopati pogumno, brez pomoči Indijancev.

Na temnem nebu je migljalo že na tisoče zvezd, velikih in žarečih, kakršne pozna samo južno nebo. Vse indijansko taborišče se je kopalo v rdečem svitu plamenov.

Dva velika jarka, skopana sredi naselbine, sta bila polna suhljadi in molčete postave so skrbele, da ogenj v njih ni ugasnil.

Mladenič se je ozrl po okolici.

Pred seboj je zagledal množico sedečih postav. Sedeli so molče, toda njihova telesa so se gugala kakor v nekem čudnem razburjenju in opojnosti.

Prostor med ognjem v enem in drugem jarku je bil prazen.

Tam sta stala samo dva kola.

Prvi je bil visok, drugi pa zabit v ne posebno globoko jamo.

Mladeniču se je zdela, da sanja. Stopal je počasi in prav nič se ni upiral.

Več rok ga je potegnilo k jami in kolu. Nekdo ga je pahnul v jamo, potem je pa mladenič začutil, kako so mu zvezali roke na hrbtni in ga privezali h kolu. Prvič je začutil bolečino. Dotlej so ravnali Indijanci z njim še dokaj lepo.

En Indijanec mu je strgal obleko raz zgornjo polovico telesa, drugi so pa hitro zasuli jamo, v kateri je stal mladenič do pasu.

Gray je čutil, kako mu vlaga prsti prodira k telesu in zadržel je. Poskusil je upreti se, toda takoj je začutil, da so se mu jermenčki zarezali v zapestje.

Težka zemlja je onemogočila vsako njegovo kretanje. Mladenič je obrnil glavo in se ozrl na drugi kol.

Dva Indijanca sta molče privezovala polkovnika h kolu.

Polkovnik je prestregel mladeničev pogled in na obrazu so se mu začrtale poteze bolesti in sočutja. Slednjič je bilo gnusno delo Indijancev končano in tiho so odšli.

Ujetnika sta ostala na praznem prostoru med obema jarkoma sama.